

Ventspils bibliotēkas
pārskats par darbu 2021.gadā

Satura rādītājs

Kopsavilkums.....	2
1. Vispārīgs bibliotēkas/reģiona bibliotēku raksturojums.....	2
2. Finansiālais nodrošinājums	4
3. Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums	4
4. Personāls	5
5. Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība.....	9
6. Krājums.....	13
7. Darbs ar bērniem un jauniešiem.....	16
8. Novadpētniecība.....	25
9. Projekti	28
10. Publicitāte.....	28
11. Sadarbības tīkla raksturojums	30
12. Metodiskais un konsultatīvais darbs	31

Kopsavilkums

Turpinoties Covid-19 pandēmijai un valstī noteiktajiem ierobežojumiem, turpat 6 mēnešus Ventspils bibliotēka apmeklētājiem bija slēgta, lasītāji tika apkalpoti bezkontakta režīmā, pasākumi tika organizēti tiešsaistē. Lietotāji tika informēti par iespējām attālināti izmantot bibliotēkas katalogu, abonētās datubāzes, par bezmaksas piekļuvi dažādiem kultūras un atmiņu institūciju interneta resursiem.

Lai nezaudētu saiti ar saviem lasītājiem, sociālajos tīklos publicējām informāciju par bibliotēkā saņemtajām jaunajām grāmatām un citiem resursiem, pakalpojumiem un pasākumiem.

Galvenās bibliotēkas Reģionālais mācību centrs aktīvi piedāvāja dažādu programmu apguvi attālināti. Populārākās no tām bija “Zoom” programmas praktiskās apmācības un “Profesionālā drukāšana”.

Turpinājām darbu pie krājuma apstrādes ar UDK un autorzīmju uzlīmēm, veidojām virtuālas izstādes, organizējām pasākumus un apmācības tiešsaistē.

Bibliotēku speciālisti piedalījās tiešsaistes profesionālās pilnveides pasākumos,ursos un apmācībās.

Viens darbinieks uzsāka 960 stundu profesionālās tālākizglītības programmas “Bibliotēku zinības” apguvi.

Gatavojoties akreditācijai, tika aktualizēts bibliotēkas nolikums un lietošanas noteikumi, krājuma komplektēšanas politika. Gada nogalē, novembrī, notika Ventspils bibliotēkas akreditācija.

2021.gadā turpinājās projekta “Daudzfunkcionālā pakalpojumu centra izveide Gāliņciemā” īstenošana. Projekta galvenās darbības ir jaunas ēkas būvniecība, inženierkomunikāciju izbūve un piegulošās teritorijas labiekārtošana. Jaunajā ēkā, kuras autori ir arhitektu birojs “SARMA&NORDE Arhitekti”, 620 m² lielā platībā izvietosies Gāliņciema bibliotēka. Būvniecību un teritorijas labiekārtošanu plānots pabeigt 2022.gadā.

2021.gadā Ventspils bibliotēka, piedaloties konkursā par Eiropas Komisijas finansējuma piešķiršanu Europe Direct centru uzturēšanai līdz 2025.gadam, guva atbalstu projektam “ED Ventspils”.

Administratīvi teritoriālās reformas rezultātā Ventspils ieguva valstspilsētas statusu, VARAM piedāvātais modelis – apvienot pilsētu un Ventspils novadu – netika pieņemts, abu pašvaldību robežas nemainījās. Izstrādājot Ventspils valstspilsētas un Ventspils novada kopīgās attīstības plānošanas dokumentu, kultūras nozares darba grupā darbojās arī Ventspils bibliotēka.

1. Vispārīgs bibliotēkas/reģiona bibliotēku raksturojums

Ventspils atrodas Kurzemes ziemeļrietumos, pie Ventas upes ietekas Baltijas jūrā un ir devītā lielākā pilsēta Latvijā. Iedzīvotāju skaits Ventspilī 2021. gadā bija 37313.

Pilsētai raksturīga dinamiska ekonomiskā darbība, kultūras, izglītības un sporta dzīve. Pēdējos gados Ventspilī ar ES fondu finansējumu realizēti vairāki vērienīgi projekti, tajā skaitā arī kultūras celtnu būvniecība - koncertzāles “Latvija” un Ventspils mūzikas skolas ēka, turpinās Daudzfunkcionālā pakalpojumu centra Gāliņciemā, kur izvietosies Gāliņciema bibliotēka, būvniecība.

Ventspilī darbojas Ventspils Augstskola ar starptautisku sadarbības tīklu, vairāku augstskolu- Rīgas Tehniskās universitātes, Baltijas Starptautiskās akadēmijas un Juridiskās koledžas filiāles, PIKC “Ventspils Tehnikums”, PIKC “Ventspils Mūzikas vidusskola”, 9 vispārīgzglītojošās skolas, 10 pirmsskolas izglītības iestādes, Skolēnu jaunrades nams, Digitālais centrs.

Kultūras pasākumus Ventspils iedzīvotājiem un viesiem piedāvā pašvaldības iestādes “Kultūras centrs”, teātra nams “Jūras vārti”, “Ventspils muzejs” un “Ventspils bibliotēka”, koncertzāle “Latvija”, SIA “Starptautiskā Rakstnieku un tulkotāju māja”.

Ventspilī darbojas vairāk kā 20 nevalstiskās organizācijas – nodibinājumi un biedrības, dažādas valsts institūciju reģionālās nodaļas un iestādes.

Ventspils novadā dzīvo 11 653 iedzīvotāji. Ventspils novadā ir 13 pagastu bibliotēkas, 5 pirmsskolas izglītības iestādes, 5 pamatskolās – pirmsskolas grupas, 9 pamatizglītības iestādes un viena vispārējās vidējās izglītības iestāde

Pašvaldības iestādi “Ventspils bibliotēka” veido struktūrvienības- Galvenā bibliotēka un ārējās izsniegšanas punkts- Slimnīcas bibliotēka, Bērnu bibliotēka, Pārventas bibliotēka, Gāliņciema bibliotēka, Mūzikas bibliotēka, Augstskolas bibliotēka.

Ventspilī ir 12 izglītības iestāžu bibliotēkas. Ventspils novadā ir 4 izglītības iestāžu bibliotēkas.

Attīstot bibliotēku tīklu, Ventspilī 2019.gada septembrī koncertzālē “Latvija”, apvienojot Ventspils bibliotēkas mūzikas sektora un PIKC “Ventspils mūzikas vidusskola” bibliotēka resursus, tika atklāta Ventspils bibliotēkas struktūrvienība Mūzikas bibliotēka, kas savus pakalpojumus piedāvā mūzikas profesionāļiem, mūzikas skolas audzēkņiem un ikvienam iedzīvotājam.

2021.gadā turpinājās Daudzfunkcionālā pakalpojumu centra Gāliņciemā, Kuldīgas ielā 138 būvniecība. Jauncelamajā objektā 620 m2 lielas telpas iegūs Gāliņciema bibliotēka.

Pārskata periodā, īstenojot bibliotēkas attīstības plānā definētos uzdevumus:

- turpinājās darbs pie bibliotēkas attīstības un pilnveides, sekmējot tās nozīmi kā izglītības, informācijas, kultūras un sabiedriskās saskarsmes centru, nodrošinot bibliotēkas tiešo un attālināto pakalpojumu un resursu pieejamību pašvaldības teritorijā, kā arī sniedzot atbalstu vietējās sabiedrības attīstībā un mūžizglītībā;
- turpinājās Ventspils pašvaldības publisko bibliotēku infrastruktūras pilnveide, strādājot pie Gāliņciema bibliotēkas attīstības projekta;
- turpinājās daudzveidīgu un kvalitatīvu vietējās sabiedrības vajadzībām atbilstošu pakalpojumus attīstība, īpašu uzmanību veltot uzņēmēju un jauno ģimeņu vajadzībām;
- ņemot vērā situāciju, kas izveidojās saistībā ar Covid 19 pandēmiju, tika turpināta bibliotēkas lasītāju apkalpošana bezkontakta režīmā, bet pasākumi un apmācības notika tiešsaistē;
- sekmējot bibliotēkas darbinieku profesionālo kompetenci un kvalifikāciju, individuālo pilnveidi, bibliotēku darbiniekiem tika organizēti kursi un apmācības;
- nodrošinot pieeju nozīmīgiem vietējiem kultūras resursiem, turpinājās digitālo materiālu un kolekciju veidošana.

2021.gadā bibliotēka organizēja vairākas aktivitātes, iepazīstinot ar darbībām ilgspējīgas attīstības mērķu sasniegšanai. IFLA biedru iesaistes speciāliste K. Pabērza- Ramiresa seminārā dalījās savās zināšanās par vienlīdzīgu un neierobežotu piekļuvi informācijai, uzdevumiem sabiedrības un kritiskās domāšanas attīstībā, bibliotēku iesaisti un ieguldījumu nacionālo attīstības plānu veidošanā, Eiropas komisijas politisko pamatnostādņu un ANO ilgspējīgas attīstības programmu īstenošanā. Seminārā “Ekonomikas atjaunošanās pēc COVID-19 saskaņā ar Eiropas Zaļo kursu” tika meklēti COVID-19 radīto globālo un nacionālo izaicinājumu risinājumi, uzklautas politiķu un uzņēmēju idejas. Galvenās bibliotēkas reģionālajā mācību centrā notika tiešsaistes apmācības dažādām mērķgrupām, bet sadarbībā ar Biznesa atbalsta centru un Zaļo tehnoloģiju klāsteri tika organizēti semināri uzņēmējiem.

2021.gada nogalē notika Ventspils bibliotēkas akreditācija. Ventspils bibliotēka tika akreditēta kā Reģiona galvenā bibliotēka, bet struktūrvienības - Pārventas, Bērnu, Gāliņciema, Ventspils Augstskolas un Mūzikas bibliotēka - kā vietējas nozīmes bibliotēkas.

2. Finansiālais nodrošinājums

Tabula "Bibliotēkas izdevumi"

	2019	2020	2021
Izdevumi kopā (EUR)	1015 036	941 835	2085784
Darbinieku atalgojums (bruto)	619 350	581 785	629040
Krājuma komplektēšana	69 173	62 515	66516

Finansējums atbilst bibliotēkas funkciju veikšanai un attīstībai. Ar Covid-19 saistītie ierobežojumi ietekmēja arī maksas pakalpojumu ieņēmumus, jo tos nebija iespējams veikt plānotajā apjomā.

3. Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums

- Veiktie un plānotie telpu un ēku rekonstrukcijas projekti un remontdarbi**

Ventspils bibliotēka telpu un ēku remontdarbus veic plānveidīgi, katru gadu šim mērķim paredzot finansējumu iestādes budžetā. 2021.gadā tika veikti plānotie telpu un ēku remontdarbi. Pārventas bibliotēkai daļēji atjaunota pamata cokola virskārta. Atjaunots koka tiltiņš pie Galvenās bibliotēkas. Atjaunots grīdas segums Galvenās bibliotēkas balkonam. Veikts Galvenās bibliotēkas ieejas jumtiņa koka konstrukcijas remonts. Nomainītas bojātās stikla paketes ēkas fasādei. Veikts kosmētiskais remonts atsevišķās bibliotēku telpās. Energoefektivitātes nolūkos tika nomainītas apgaismojuma lampas uz LED lampām.

Īstenojot projektu "Daudzfunkcionālā pakalpojumu centra izveide Gāliņciemā", 2020.gada 20.novembrī tika uzsākta būvniecība. Projekta galvenās darbības ir jaunas ēkas būvniecība, inženierkomunikāciju izbūve un piegulošās teritorijas labiekārtošana. Jaunajā ēkā, kuras autori ir arhitektu birojs "SARMA&NORDE Arhitekti", būvnieks SIA "Amatnieks", 620 m2 lielā platībā izvietosies Gāliņciema bibliotēka.

- Iekārtas, aprīkojums (t. sk. IKT nodrošinājums): situācijas raksturojums un vērtējums, nākotnes prognozes, atjaunināšanas iespējas**

Ventspils bibliotēkā 2021.gadā iegādāti 10 jauni datori, plānveidīgi turpinot novecojošo iekārtu nomaiņu

Tabula "Datoru skaits darbiniekiem un lietotājiem"

Struktūrvienība	Datoru skaits
Galvenā bibliotēka	82
Bērnu bibliotēka	8
Mūzikas bibliotēka	8
Pārventas bibliotēka	12
Augstskolas bibliotēka	6
Slimnīcas bibliotēka	1
Gāliņciema bibliotēka	5
Kopā:	122

4. Personāls

Ventspils bibliotēkā ir 45,65 amata vietas, no tām 33 ir bibliotekārie darbinieki, kuri strādā uz pilnu slodzi, no 12 pārējiem darbiniekiem 10 strādā uz pilnu slodzi, viens strādā uz 0,5 slodzi, viens uz 0,15 slodzi.

2021.gadā tika veikta amata vietu optimizācija - likvidēta bibliogrāfa amata vieta Galvenajā bibliotēkā, bibliotekāra amata vieta Pārventas bibliotēkā un galvenā grāmatveža vietnieka (0,5 slodze) amata vieta. Tā kā šīs vietas bija vakantas, neviens darbinieks no darba netika atbrīvots.

Pārskata periodā vairākās struktūrvienībās darbu uzsāka jauni vadītāji. Ventspils Augstskolas bibliotēkas vadītāja turpina darbu kā Pārventas bibliotēkas vadītāja, bet Galvenās bibliotēkas reģionālā mācību centra vadītāja uz laiku ir kļuvusi par Gāliņciema bibliotēkas vadītājas pienākumu izpildītāju uz laiku. Jauna vadītāja ir Augstskolas bibliotēkai un vadītāja uz noteiktu laiku ir Mācību centrā. Bērnu bibliotēkas vadītāja atsāka darbu pēc bērna kopšanas atvaļinājuma.

12 bibliotekārie darbinieki ir ieguvuši izglītību nozarē, to skaitā 5 ir maģistra grāds, 4 ir bakalaura grāds, 3 ir ar vidējo profesionālo izglītību. Bibliotēkā strādā 21 bibliotekārie darbinieki ar izglītību citās jomās, to skaitā ir 6 maģistri, 12 bakalauri, 2 darbinieki ar 1.līmeņa profesionālo augstāko izglītību, 1 darbinieks ar profesionālo vidējo izglītību citā jomā.

2021.gadā personāla attīstībai – profesionālās pilnveides mācībām izlietoti EUR 605. 2021.gadā bibliotēku darbinieki bija mācību braucienā uz Ogres Centrālo bibliotēku un Ulbrokas bibliotēku. 2021.gadā Galvenās bibliotēkas Bibliogrāfijas un informācijas nodaļas vadītājs uzsāka Latvijas Nacionālās bibliotēkas īstenotās profesionālās tālākizglītības programmas “Bibliotēku zinības” 960 stundu apmērā apguvi.

Ar Covid 19 saistīto ierobežojumu dēļ profesionālās pilnveides pasākumi notika attālināti.

Tabula “Apmeklētie profesionālās pilnveides pasākumi”

N.p.k.	Norises laiks	Norises vieta	Organizētājs(-i)	Pasākuma nosaukums, galvenās tēmas	Stundu skaits	Klātienē vai attālināti
1.	14.01.	Ventspils	Ventspils bibliotēka	Zoom tikšanās par virtuālajām izstādēm	1,5	Attālināti
2.	19.01	Ventspils	Ventspils bibliotēka	Tiešsaistes nodarbība par vizuālo materiālu noformēšanu programmā Canva 19	2	Attālināti
3.	21.01.	Kuldīga	LNB, LU, Kuldīgas bibliotēka	Konference “Literatūras zināšanas mūsdienīgām bibliotekāram”	5	Attālināti
4.	25.01.	Rīga	LNB Bibliotēku attīstības centrs	Konference “Literatūras zināšanas mūsdienīgām bibliotekāram”	5	Attālināti
5.	09., 16., 23.02.	Rīga	LNB	Mācību stunda "Latvijas Nacionālās bibliotēkas e-resursu praktiskā izmantošanā"	3	Attālināti
6.	24.02.	Preiļi	Preiļu Galvenā bibliotēka	Virtuālā realitāte un mākslīgais intelekts attālinātā darba procesa Organizēšanā.	1	Attālināti

7.	26.02.	Liepāja	LIAA, Liepājas biznesa inkubators	Artūrs Mednis. Komunikācijas kļūdas, pārpratumi un krīzes, no kurām mācīties.	1	Attālināti
8.	26.02.	Liepāja	LIAA Liepājas biznesa inkubators	Artūrs Miksons. Attālinātā darba ietekme uz emocionālo veselību.	1	Attālināti
9.	3.03.	Rīga	IZM, Jaunatnes starptautisko programmu aģentūra	Vebinārs "Darbs ar jauniešiem COVID pandēmijas laikā"	1	Attālināti
10.	09.03.	Rīga	IZM	"Ilgtspējīga un zaļa pieeja projektu un pasākumu īstenošanā"	1	Attālināti
11.	10.03.	Rīga	Zviedrijas vēstniecība, Latgales Centrālā bibliotēka	"Nediskriminējoša darba kultūra un vide"	2	Attālināti
12.	18.03.	Rīga	Latvijas Kultūras koledža	Atvērtās lekcijas bibliotēku darbiniekiem	3	Attālināti
13.	22.03.	Rīga	Cert.lv, VDC	"Kā viegli nePAZAUDET naudu internetā"	1,5	Attālināti
14.	23.03.	Ventspils	Ventspils bibliotēka	„Lursoft” jaunie produkti	1,5	Attālināti
15.	23.03.	Rīga	Ekonomikas un Kultūras augstskola	Seminārs "Finanšu tehnoloģijas un to pielietošana"	1,5	Attālināti
16.	25.03.	Rīga, Berlīne	LNB	Tiešsaistes vebinārs par Open Reserch Library	1	Attālināti
17.	25.03.	Ventspils	Ventspils Digitālais centrs	Squalio: "Privātums kā trauksmes zvans. WhatsApp sāga"	1,5	Attālināti
18.	26.03.	Ventspils	Ventspils Digitālais centrs	LVRTC: "Paliēc mājās un ļauj savam eParakstam rīkoties!"	1	Attālināti
19.	26.03.	Ventspils	Ventspils bibliotēka	„Swedbank” informatīvo lekciju „Banka telefonā un datorā”	1	Attālināti
20.	26.03.	Rīga	J.Vītola Mūzikas Akadēmijas bibliotēka	Cikls "Ar tēju lasītavā" Lekcija "Ritma izpratne, ritma uztvere" JVLMA docenta Tāļa Gžibovska un Mg.art. Aivara Krastiņa vadībā.	1	Attālināti
21.	30.03.	Rīga	LNB	Vebinārs par EBSCO FOLIO platformu "FOLIO, a Community Platform, Services by EBSCO"	2	Attālināti
22.	30.03.	Ventspils	Ventspils Digitālais centrs	"Crowddreaming" un Ventspils Digitālais centrs: "Digitālās metodes un paņēmieni kultūras	1,5	Attālināti

				mantojuma popularizēšanai”		
23.	31.03.	Rīga	LNB	Virtuālā trešdiena bibliotekāriem: bibliotēku arhitektūra, ēkas un telpu iekārtojums	2	Attālināti
24.	Reizi mēnesī no janvāra līdz aprīlim	Ventspils	Ventspils Dome	Apmācības – diskusijas ar digitālo aģentūru New Black par sociālo tīkla platformu Facebook	16	Attālināti
25.	06.04.	Rīga	LNB	Mācību stunda "Latvijas Nacionālās bibliotēkas e-resursu praktiskā izmantošanā"	1	Attālināti
26.	13.04.	Rīga	Turība	Darbs ar Google dokumentiem "GOOGLE DRIVE/DISKS"	1	Attālināti
27.	13.04.	Ventspils	Ventspils Mūzikas vidusskola	EPALE - pieaugušo izglītība Latvijā "Vebinārs par neetiķeti"	1	Attālināti
28.	14.04.	Ventspils	Ventspils mūzikas vidusskola	Andreja Dubkova lekcija par gaismu režiju "Mākslinieciskie un tehniskie risinājumi plānojot gaismu režiju"	4	Attālināti
29.	20.04.	Ventspils	Ventspils Mūzikas vidusskola	Arvīda Babra vieslekcija tiešsaistē "Video un TV režijas pamati"	4	Attālināti
30.	22.04.	Ventspils	Ventspils bibliotēka	Tikšanās ar rakstnieku Andri Akmentiņu	1	Attālināti
31.	28.04.	Ventspils	Ventspils bibliotēka	Diskusija "Ekonomikas atjaunošanās pēc COVID-19 saskaņā ar Eiropas Zaļo kursu"	2	Attālināti
32.	29.04.	Ventspils	Ventspils bibliotēka	Seminārs "Apkalpošanas prasmju attīstība. Klientu vajadzību izzināšana"	2	Attālināti
33.	29.04.	Ventspils	Ventspils bibliotēka	Semināru "Kritiskā domāšana un digitālo mediju pratība"	2	Attālināti
34.	12.05.	Jelgava	Latvijas Bibliotekāru biedrības Zemgales reģionālās nodaļas un Jelgavas pilsētas bibliotēka	Seminārā "Publisko, bērnu un skolu bibliotēku loma lasītprieka veicināšanā jeb ikviens ir neatkārtojams un neviens nav neaizvietojams".	3	Attālināti
35.	18.05.	Rīga	EPALE	Seminārs "Modernas prezentācijas metodes"	2	Attālināti
36.	15.06.	Rīga	IZM	Pedagoga un bibliotekāra kompetences programma "Sekmīgas mācīšanās"	6	Attālināti

				pamati kompetenču pieejā balstītā mācību saturā"		
37.	Jūnijs – Septembris	Rīga	LU Open mind	Lekciju cikls : A.Vecumnieks “Pasaules izcilākie komponisti” , 8 lekcijas	8	Attālināti
38.	14.09.	Liepāja	Lielais Dzintars	“Viduslaiku mūzikas aizraujošais stāsts Eiropas kultūras vēsturē.” Lektors G.Prānis	1	Attālināti
39.	22.09.2021.	Zoom	Latvijas bibliotēkāju izglītības apvienība	Seminārs "Nesaprotamais jaunietis bibliotēkā"	2	Attālināti
40.	Septembris	Rīga	LU Open mind	Lekciju cikls : J.Stalbingis “Konfliktu novēršanas māksla un risināšanas metodes” , 6 lekcijas	6	Attālināti
41.	19.10.	Liepāja	Lielais Dzintars	“Renesanse: muzikāls ceļojums no Florences līdz Rīgai” Lektore: Mākslas doktore Ilze Šarkovska-Liepiņa	1	Attālināti
42.	Oktobris	Rīga	LU Open mind	Lekciju cikls: Zanda Rubene “Digitālā(s) dzīves māksla”, 6 lekcijaas	6	Attālināti
43.	2.10.	Ulbroka, Ogre	Ventspils bibliotēka	Pieredzes brauciens uz Ulbrokas un Ogres bibliotēkām	10	Klātiene
44.	2.10.	Liepāja	Lielais dzintars	Baroks – dīvainā mākslas pērle . Diriģents Andris Veismanis	1	Attālināti
45.	4.11.	Rīga	LNB Bibliotēku attīstības centrs, LKM	Vebinārs “Medijpratība – ne tikai izglītības, bet arī veselības un drošības jautājums”	5	Attālināti
46.	26.11.	Rīga	J.Vītola Mūzikas akadēmijas bibliotēka	Cikls “Ar tēju lasītavā” Lekcija “Rekviēms senatnē un mūsdienās” JVLMA docentes Ievas Rozenbahas vadībā	1	Attālināti
47.	30.11.2021.	Zoom	Latvijas Nacionālas bibliotēkas Bērnu literatūras centrs	Tīmekļsemināra cikls “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija”. Par Bērnu žūrijas vecuma grupu 5+	2	Attālināti
48.	7., 14., 21. decembrī	Rīga	Eiropas savienības māja	Projektu rakstīšana iesācējiem , 3 lekcijas	6	Attālināti
49.	14.12.	Liepāja	Lielais Dzintars	“Klasicisms. Pasaulīgā un Dievišķā dialogs” Lektors: Andris Veismanis	1	Attālināti
50.	14.12.2021.	Zoom	Latvijas Nacionālas bibliotēkas Bērnu literatūras centrs	Tīmekļsemināra cikls “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija”: 2. seminārs. Par	2	<i>Attālināti</i>

				Bērnu žūrijas vecuma grupu 9+		
51.	17.12.	Rīga	J.Vītola Mūzikas akadēmijas bibliotēka	Cikls "Ar tēju lasītavā" Lekcija "Viduslaiku mūzika Ziemassvētkos" JVLMA rektora Guntara Prāņa vadībā	1	Attālināti
52.	25.12.	Liepāja	Lielais Dzintars	Džeza stunda jauniešiem & tiešsaistes koncerts	2	Attālināti

5. Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība

Tabula "Bibliotēkas pamatrādītāji"

	2019	2020	2021	% salīdzinot ar iepr. gadu
Aktīvo lietotāju skaits	14766	12140	10235	-18%; -16%
<i>t. sk. bērni līdz 18.g.</i>	5337	4139	3462	-22%; -16%
Bibliotēkas apmeklējums	446115	315043	217504	-29%; -31%
<i>t. sk. bērni līdz 18.g.</i>	65887	33907	20814	-49%; -39%
Virtuālais apmeklējums	178988	128112	107433	-28%; -16%
Izsniegums kopā	564344	374021	256649	-34%; -32%
<i>t. sk. grāmatas</i>	248985	212157	156039	-15%; -26%
<i>t. sk. periodiskie izdevumi</i>	277777	144278	67358	-48%; -53%
<i>t. sk. bērniem līdz 18.g.</i>	59411	39893	26111	-33%; -35%
Bibliotekārais aptverums % no iedz. skaita pagastā, pilsētā, reģionā	39%	33%	28%	-6%; -5%
<i>t. sk. bērni līdz 18.g.</i>	14%	11%	9%	-3%; -2%
Iedzīvotāju skaits	37538	37057	37313	

Ventspils bibliotēkas 2021.gada pamatrādītāji - lasītāju skaits, apmeklējums, izsniegums atspoguļo % samazinājumu pret iepriekšējo gadu. Bibliotēka bija slēgta no 01.01.2021. līdz 06.06.2021. un no 21.10.2021. līdz 14.11.2021. Šajā laikā lasītājus apkalpoja bezkontakta režīmā Ārējais apkalpošanas punkts Slimnīcas bibliotēka bija slēgts. Atverot bibliotēkas apmeklētājiem, to skaits telpās bija limitēts, lasītavas, interneta izmantošana un uzturēšanās bibliotēkā bija ierobežotu laiku. Apmeklējumu ietekmēja arī tas, ka pasākumi klātienē netika organizēti, vai arī tie notika ar ierobežotu apmeklētāju skaitu.

• Pakalpojumu attīstība, jauninājumi – kopaina, piemēri, vērtējums

Pandēmijas ierobežojumu laikā pasākumi klātienē nevarēja notikt, tāpēc tie tika organizēti tiešsaistē. Lielu popularitāti guva Bērnu bibliotēkas organizētie pasaku rīti, kas notika katru ceturtdienu tiešsaistes platformā Zoom, un Mācību centra piedāvātās "Zoom programmas praktiskās apmācības". Mūzikas bibliotēkas sagatavoja izglītojošo programmu "Pats sev klaviermeistars", kuru apmeklēja vairāk kā 300 Ventspils skolēni.

Lai samazinātu vīrusa izplatīšanās risku, aizsargātu bibliotēkas apmeklētājus un darbiniekus, Ventspils bibliotēka iegādājusies grāmatu sterilizatoru, ar kuru Slimnīcas bibliotēkā var apstrādāt slimnīcas palātās izsniegtās grāmatas.

• E-grāmatu bibliotēka

Tabula "E-grāmatu bibliotēkas statistikas dati"

	2019	2020	2021
E-grāmatu bibliotēkas lasītāju/autorizēto lietotāju skaits kopā	179	443	569
E-grāmatu bibliotēkas lasītāju/autorizēto lietotāju skaits pārskata periodā	179	264	126
E-grāmatu bibliotēkas izsniegums kopā	379	1429	2496
E-grāmatu bibliotēkas izsniegums pārskata periodā	379	1050	1067

- **Sabiedrības, lasītāju viedokļa izziņāšana par bibliotēkas darba kvalitāti, to rezultāti (pētījumi, aptaujas, anketas u. tml.); jaunu lasītāju piesaiste**

Lai izziņātu lasītāju un iedzīvotāju viedokli par bibliotēkas darba kvalitāti, Ventspils bibliotēka regulāri veic aptaujas. Sadarbībā ar SIA "Sapere aude" jau vairākus gadus Ventspils bibliotēka veic BaltiDati aptauju sistēmas e-aptauju bibliotēkas lasītājiem un attālajiem lietotājiem par bibliotēkas pakalpojumiem..

Divas reizes gadā pētījumu centrs SKDS pēc Ventspils pilsētas domes pasūtījuma veic Ventspils iedzīvotāju aptauju, kurā iekļauti arī jautājumi par bibliotēku un bibliotēkas pakalpojumiem.

Reizi gadā visās struktūrvienībās tiek organizēta bibliotēkas lietotāju aptauja par abonētajiem periodiskajiem izdevumiem. Lasītāju vērtējums un ieteikumi tiek ņemti vērā abonējot preses izdevumus.

Ventspils bibliotēkas tīmekļa vietnē sadaļā "Iesaku nopirkt" ikviens lasītājs var izteikt priekšlikumu par konkrētu grāmatu vai iespieddarbu iegādi bibliotēkas krājumam.

Visās Ventspils bibliotēkas struktūrvienībās izvietotas "Ideju bankas", kurās apmeklētāji var atstāt savus ierosinājumus par krājumu, pakalpojumiem, kā arī citus priekšlikumus bibliotēkas darba pilnveidei.

Ventspils pašvaldības portālā ventspils.lv, pilsētas un novada laikrakstā "Ventas Balss" un portālā ventasbalss.lv iedzīvotāji var uzdot jautājumus, kas saistīti ar bibliotēku, uz kuriem tiek sniegtas atbildes. Informācija par Ventspils bibliotēkas īstenotajiem projektiem, jauniem pakalpojumiem un citām aktualitātēm izskan tiešraidēs portālā www.ventspils.lv un portālā www.ventasbalss.lv, kā arī SIA „SkaTVis” kabeļtelevīzijas tīkla informatīvajā kanālā. Tiešraidēs Ventspils pilsētas domes vadības pārstāvji atbild uz iedzīvotāju uzdotajiem jautājumiem par dažādām ar pilsētas attīstību saistītām tēmām. Informācija par bibliotēkas aktualitātēm ir lasāma pašvaldības informatīvajā izdevumā.

Mūzikas bibliotēka saziņai ar mūzikas pedagogiem un audzēkņiem izmanto e-klasi. Ir izveidoti dažādu mērķgrupu lietotāju saraksti – vispārizglītojošo skolu un pirmsskolas iestāžu mūzikas pedagogi, bērnu un pieaugušo amatierkolektīvu vadītāji, tautas mūzikas interesenti, kas ļauj operatīvi un atbilstoši interesēm tos uzrunāt.

- **Ārējie apkalpošanas punkti kā pakalpojums**

No 2013.gada SIA "Ziemeļkurzemes reģionālā slimnīca" darbojas Ventspils bibliotēkas ārējās apkalpošanas punkts Slimnīcas bibliotēka. Šeit apkalpo slimnīcas personālu, piedāvājot grāmatas un periodiskos izdevumus medicīnas nozarē, slimnīcas pacientus, piegādājot viņiem grāmatas un žurnālus palātās, kā arī ikvienu interesentu. Ārējās apkalpošanas punktā grāmatas un citus materiālus mācībām izmanto arī studiju programmas „Māszinības” studentes.

2021.gadā, saistībā ar ierobežojumiem, ārējās apkalpošanas punkts ilgstoši bija slēgts un pacientu apkalpošana slimnīcas nodaļu palātās tika pārtraukta. Gatavojoties darbības atsākšanai, lai samazinātu vīrusa izplatīšanās risku, aizsargātu bibliotēkas apmeklētājus un darbiniekus, Ventspils bibliotēka

iegādājusies grāmatu sterilizatoru, ar kuru Slimnīcas bibliotēkā var apstrādāt slimnīcas palātās izsniegtās grāmatas.

- **Bibliotēkas pieejamība un pakalpojumi personām ar īpašām vajadzībām – īss situācijas raksturojums**

Visas Ventspils bibliotēkas struktūrvienības ir pieejamas personām ar īpašām vajadzībām. Reizi mēnesī savā dzīvesvietā pašvaldības teritorijā tiek apkalpoti iedzīvotāji, kuri veselības stāvokļa dēļ nevar apmeklēt bibliotēku, kā arī sociālā aprūpes nama “Selga” klienti. Ārējās apkalpošanas punkts Slimnīcas bibliotēka nodrošina grāmatu un periodisko izdevumu piegādi slimnīcas pacientiem palātās.

No 2019.gadā apmeklētāji ar lasīšanas grūtībām var izmantot jaunu pakalpojumu-audiogrāmatas, kuru Ventspils bibliotēka piedāvā sadarbībā ar Latvijas neredzīgo bibliotēku.

2021.gadā Covid 19 ierobežojumu dēļ Galvenās bibliotēkas reģionālajā mācību centrā notika tikai 6 nodarbības ģimeņu centra “Cimdiņš” jaunieši ar īpašām vajadzībām, kurās katru reizi piedalījās 20 jaunieši. Nodarbības atsāksies, tiklīdz tiks atcelti ierobežojumi.

Arī citus pakalpojumus bibliotēkas lasītājiem ar īpašām vajadzībām ietekmēja ar Covid-19 saistītie ierobežojumi. Uz laiku tika pārtraukta apkalpošana dzīvesvietā un SAN “Selga” un pacientu apkalpošana slimnīcas palātās.

- **Pakalpojumi un pasākumi atsevišķām lasītāju mērķgrupām vai interešu grupām**

Viena no Ventspils bibliotēkas īstenotā Eiropas Komisijas finansētā projekta “ED Ventspils” mērķauditorijām ir uzņēmēji, kuriem tiek piedāvātas lekcijas un semināri. 2020.gadā, ņemot vērā Covid-19 ierobežojumus, pasākumi pārsvarā tika organizēti tiešsaistē Zoom platformā.

Ventspils bibliotēka ir iesaistījies pašvaldības programmas “Ventspils mazulim draudzīga pilsēta” īstenošanā, organizējot lekcijas jaunajiem vecākiem par viņu izvēlētām tēmām. 2021.gadā lekcijas notika tiešsaistē.

Ventspils bibliotēka, sadarbībā ar Ventspils sporta pārvaldi, iesaistās Latvijas Veselības nedēļas un Eiropas Sporta nedēļas norisēs, kurās piedalās aktīvi cilvēki, veselīga dzīvesveida piekritēji. Eiropas Sporta nedēļā Galvenajā bibliotēkā norisinājās pasākums, kuram varēja sekot arī Facebook- “Tikšanās ar ielu vingrotāju, CrossFit treneri, mūziķi un grāmatas autoru Kasparu Zlidni”, Latvijas Veselības nedēļā tiešsaistē varēja ieklausīties fitnesa trenera Andra Ļubkas padomos .

Reģionālajā mācību centrā, ievērojot noteiktos ierobežojumus, tika sniegtas vairāk kā 100 individuālas konsultācijas darbam ar mūsdienu tehnoloģijām, apgūstot arī WatsAp ziņu, video un foto sūtīšanu.

Mūzikas bibliotēka piedāvā pakalpojumus mūzikas profesionāļiem un interesentiem. Mūziku var klausīties ar 21.gadsimta tehnoloģijām aprīkotajā akustiskajā telpā vai audiokrēslos, var spēlēt digitālās klavieres, relaksēties klusuma telpā, apmeklēt radošās nodarbības pieaugušajiem un bērniem, paņemt uz mājām spēlēšanai akcijā “Iedod uzspēlēt!” iegūtos mūzikas instrumentus. Pēc pieprasījuma bibliotēka organizē un vada ekskursijas, iekļaujot arī Ventspils mūzikas vidusskolas un koncertzāles “Latvija” apskati.

Pārventas un Gāliņciema bibliotēkās UNESCO LNK “Stāstu bibliotēku” stāstnieku pasākumi notika mazāk kā plānots, jo arī to norisi noteica Covid-19 ierobežojumi.

- **Uzziņu un informācijas darbs – īsi, aprakstoši (situācijas apraksts, vērtējums)**

2021.gadā Europe Direct centra apmeklētājiem Ventspils Galvenajā bibliotēkā klātienē, telefoniski un e-pastā tika sniegtas atbildes uz 225 jautājumiem.

Laikā, kad bibliotēka bija slēgta ārkārtas stāvokļa dēļ, centra apmeklētāji savus jautājumus uzdeva zvanot uz centru vai e-pastā.

2021.gadā kopumā pusgadu Ventspils bibliotēka bija slēgta, netika organizēti jauno grāmatu apskati, bibliotēka informēja sociālo tīklu lietotājus par iegādātajiem izdevumiem, ievietojot fotoattēlus ar saiti uz bibliotēkas mājas lapu un kopkatalogu. Izveidotas un ievietotas 12 foto galerijas ar tematiskām literatūras izstādēm. Izveidoti un Youtube kanālā ievietoti 25 video sižeti.

Ventspils bibliotēkas Bibliogrāfijas un informācijas nodaļas speciālisti arī 2021.gadā veica ikdienas periodisko izdevumu monitoringu Ventspils pilsētas domei, PSIA “Ventspils Reiss”, SIA “Ziemeļkurzemes reģionālā slimnīca” speciālistiem, Ventspils izglītības darbiniekiem.

- **Bibliotēkas izglītojošā darbība (situācijas apraksts, vērtējums)**

Galvenās bibliotēkas reģionālajā mācību centrā 2021.gadā organizētas 166 apmācības un 110 individuālās konsultācijas. Nodarbības apmeklējuši 2274 interesenti. 2021.gadā mācību centrā sadarbībā ar British Council pārstāvēniecību Latvijā un “Baltic Independent Media Project” tika īstenots projekts par mediju pratību “Zini, ko tu zini”, apmācību programma “Krita”, “Zoom programmas praktiskās apmācības”, apmācības “Prezentācijas prasmes un medijpratība vidusskolēniem”, “Velo skolīņa”, “Angļu valodas sarunvakari”, apmācību programma “Profesionālā drukāšana”, kas tika iesniegta licences saņemšanai.

- **Pašvaldības, valsts institūciju un nevalstisko organizāciju informācijas pieejamība iedzīvotājiem**

Ventspils Galvenās bibliotēkas novadpētniecības sektorā ir pieejami Ventspils pilsētas publisko apspriežu dokumenti. Iestādes šo dokumentu sabiedrisko apspriešanu organizē Galvenajā un Pārventas bibliotēkā.

Galvenajā, Pārventas un Gāliņciema bibliotēkās pieejami Tūrisma informācijas centra materiāli (kartes, bukleti, avīzes u.c.).

Ja valsts un nevalstisko organizāciju informācija šīs struktūras nogādā izvietojšanai bibliotēkās telpās, tā tiek izvietota, lai ar to varētu iepazīties bibliotēkas apmeklētāji.

- **Elektroniskais katalogs kā pakalpojums – tabula “BIS ALISE izmantošana”**

- **Tabula “BIS ALISE izmantošana”**

Reģions/ Pilsēta/ Novads	Bibliotēku skaits	Cik bibliotēkas strādā ar BIS ALISE un ALISE-i	Strādā ar moduļiem			Autorizēti lietotāji (2021)	Pasūtīts (Web) eksemplāru (2021)
			Cirkulācija	SBA	Komplektēšana		
1	1	1	1	1	1	3339	9324

Tabula “Autorizētie lietotāji”

	2019	2020	2021	% salīdzinot ar iepr. gadu
Aktīvie lietotāji kopā	14766	12140	10235	-22%; -19%
Autorizētie lietotāji kopā	6753	7045	7285	+4%; +3%
Autorizētie lietotāji pārskata periodā	3540	3259	3339	-9%; +2%

- **Digitalizācija – kopaina, īss situācijas apraksts**

2021. gadā digitalizēti 4730 attēli un 3813 lapaspuses (nozaru literatūras satura rādītāji, grāmatu vāki, fotogrāfijas bibliotēkas tīmekļa vietnē un laikraksts “Ventas Balss” – lokālai lietošanai)

- **Iekšzemes un starptautiskais SBA:**

Tabula "SBA rādītāji"

SBA	2019	2020	2021
No citām Latvijas bibliotēkām saņemto dokumentu skaits	79	56	53
Uz citām Latvijas bibliotēkām nosūtīto dokumentu skaits	518	223	153

- **Problēmas un risinājumi bibliotēkas pakalpojumu un pieejamības jomā Covid-19**

2021.gadā, turpinoties pandēmijas apkarošanai noteiktajiem ierobežojumiem, Ventspils bibliotēka apmeklētājiem ilgstoši bija slēgta. Lasītājus apkalpoja bezkontakta režīmā, meklējot jaunus veidus un informācijas kanālus, lai plašāk informētu par bibliotēkas pakalpojumiem dažādas mērķauditorijas.

Pasākumi - lekcijas, semināri, tikšanās ar autoriem, darbu lasījumi, apmācības, tika piedāvāti tiešsaistē un Facebook tiešraidē, tika veidoti arī hibrīdpasākumi.

6. Krājums

- **Krājuma komplektēšanas politika un organizācija**

Krājuma komplektēšana tiek veikta saskaņā ar Ventspils bibliotēkas krājuma komplektēšanas politiku, kas nosaka, ka tiek veidots kvalitatīvs, funkcionāli pilnvērtīgs, bibliotēkas lietotāju vajadzībām un interesēm atbilstošs bibliotēkas krājums ar mūsdienīgiem informācijas resursiem. Prioritātes ir nemainīgas - latviešu oriģinālliteratūra, augstvērtīga nozaru literatūra, kultūrvēsturiska satura literatūra, informācijas resursi bērniem un jauniešiem, alternatīvo lietu komplektēšana (galda spēles u.c.), tematiski daudzveidīgs periodisko izdevumu klāsts. Ventspils bibliotēka komplektē informācijas resursus latviešu valodā, Latvijā dzīvojošo mazākumtautību valodās un pieprasītākajās svešvalodās.

Ventspils bibliotēkas krājuma komplektēšanas politika: <http://biblioteka.ventspils.lv/wp-content/uploads/Komplekt%C4%93%C5%A1anas-politika.pdf> ;

2021.gadā izstrādāts jauna bibliotēkas krājuma komplektēšanas politika, jo iepriekšējais krājuma komplektēšanas politikas dokuments neatbilda Ventspils bibliotēkas struktūrai. Izveidojot jaunu struktūrvienību – Mūzikas bibliotēku- mainījās krājuma komplektēšana nosacījumi atbilstoši identificētajai mērķauditorijai. IZanalizēts un aktualizēts lasītāju sastāvs visās struktūrvienībās.

- **Krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums**

Krājuma finansējums 2021. gadā ir pašvaldības līdzekļi un bez atlīdzības saņemtie izdevumi u. c. materiāli, kā arī Ventspils novada domes līdzfinansējums 1212 EUR apmērā Ventspils bibliotēkas Rotējošā fonda papildināšanai. Rotējošais fonds izveidots, lai nodrošinātu pagastu bibliotēkām papildus pieejamību vērtīgai literatūrai. Finansējumā ietilpst valsts līdzekļi 1637 EUR apmērā PIKC "Ventspils mūzikas vidusskola" krājuma papildināšanai Mūzikas bibliotēkas bibliotēkā.

Salīdzinot ar iepriekšējo gadu, pašvaldības finansējums ir nemainīgs. Grāmatu un citu materiālu iegādei iztērēti 94% no piešķirtā finansējuma. No jaunieguvumiem 6% ir bezatlīdzības izdevumi, kas saņemti no LNB Bibliotēku attīstības centra, biedrībām, grāmatu autoriem u.c.

Latvijas Republikas Kultūras ministrijas atbalstītā projekta "Grāmatu iepirkums Latvijas publiskajām bibliotēkām" ietvaros 2021.gada nogalē Ventspils bibliotēka kā Reģiona galvenā bibliotēka saņēma grāmatas 1550.26 EUR vērtībā. Starp grāmatām ir gan nozaru literatūras augstvērtīgi izdevumi, gan daiļliteratūras darbi kā pieaugušajiem, tā arī bērniem un jauniešiem.

Tabula "Krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums"

	2019	2020	2021
Pašvaldības finansējums krājuma komplektēšanai	68434	69380	69380
<i>t. sk. grāmatām</i>	49958	42701	44558
<i>t. sk. bērnu grāmatām</i>	4333	4059	5106 *
<i>t. sk. periodiskajiem izdevumiem</i>	13860	15210	15210
Finansējums krājumam uz 1 iedz. skaita pagastā, pilsētā, reģionā	1.80	1.83	1.95
Finansējums krājuma komplektēšanai kopā	68434	70580	72229

*Iespiesti resursi, kas satura un formas ziņā atbilst pirmsskolas un sākumskolas bērna uztverei.

Dati par bērnu un jauniešu auditoriju līdz 15-16 gadu vecumu nav izgūstami no sistēmas, jo iepriekš sistēmā nav pievienoti atbilstoši atlasē parametri.

- Rekatalogizācija bibliotēkas krājumam ir pabeigta.
- Pārskata periodā bibliotēkas krājuma pārbaude (inventarizācija) nav veikta.

Tabula "Krājuma rādītāji"

	2019	2020	2021
Jauniegunumi kopā	5364	4129	4795**
<i>t. sk. grāmatas</i>	4497	3846	4340**
<i>t. sk. latviešu daiļliteratūra</i>	691	633	1059
<i>t. sk. bērniem</i>	658	514	992 *
Izslēgtie dokumenti	6823	5634	4338
Krājuma kopskaits	190972	189413	241433**
Grāmatu krājuma apgrozība	2.95	1.21	0.89
Periodisko izdevumu apgrozība	6.88	3.47	1.70

*Skaits bērnu grāmatām nav precīzs. Dati par bērnu un jauniešu auditoriju līdz 15-16 gadu vecumu nav izgūstami no sistēmas, jo iepriekš sistēmā nav pievienoti atbilstoši atlasē parametri.

** Kopskaits stipri palielinājies, jo no 2021 gada tiek uzrādīta periodika un Mūzikas bibliotēka kā atsevišķa struktūrvienība, pievienojot arī PIKC "Ventspils Mūzikas vidusskola" krājumu. Rezultātā palielināts arī jaunieguvumu un grāmatu skaits.

Bibliotēkas krājumam grāmatu eksemplāri tiek komplektēti vadoties pēc Komplektēšanas politikas vadlīnijām, kas nosaka attiecīgajai struktūrvienībai noteikto eksemplāru skaitu. Pieprasītākām grāmatām tiek piekomplektēti papildus eksemplāri. 2021. gadā Ventspils bibliotēka iegādājusies grāmatas un citus materiālus no 32 izdevējiem Latvijā un ārzemēs. Jauniegunumu ir par 7% vairāk, salīdzinot ar iepriekšējo gadu. Nozaru literatūrā pieprasītākās joprojām ir grāmatas psiholoģijā, pedagogijā, jurisprudencē, ekonomikā un uzņēmējdarbībā. Pērnajā gadā iegādāts divas reizes vairāk nošu izdevumu kā 2020. gadā. Tā kā pandēmijas apstākļos ilgstoši, bija slēgts Ārējās apkalpošanas punkts SIA "Ziemeļkurzemes reģionālā slimnīca", uz pusi samazinājies pasūtījumu skaits specifiskās medicīnas literatūras iegādei. Daiļliteratūrā ļoti pieprasīta ir tulkotā literatūra. No oriģinālliteratūras - jaunās sērijas "Es esmu..." grāmatas.

- **Datubāzes**

Tabula “Bibliotēkā pieejamo datubāžu izmantojums”

Datubāze	2019	2020	2021
Letonika			
skatījumi	105 029	152 742	173314
piekļuves sesiju skaits	18074	22441	28630
Britannica Academic Edition			
meklējumi	19 383	592 901	205590
sesijas	55	2606	1350
Lursoft	351	416	350
EBSCO			
sesijas	4171	5368	3526
kopējie meklējumi	16393	20729	13319
Medici	102	261	136

2021.gadā Ventspils bibliotēkas finansējums datubāzēm bija EUR 11732.73. Pārskata periodā ir pieaudzis Ventspils bibliotēkas lietotāju skaits, kuri izmantojuši datubāzi Letonika, bet Lursoft datubāzes izmantošana ir 2019.gada līmenī. 2021. gadā Ventspils bibliotēka Letonikas meklējumu skaita ziņā ir 1.vietā Latvijā, bet sesiju skaita ziņā 2.vietā Latvijā.

2021.gadā datubāzes Britannica izmantošana atgriezusies 2019.gada līmenī. Ventspils bibliotēka ir 2.vietā Latvijā pēc sesiju un meklējumu skaita datubāzes Britannica izmantošanā 2021.gadā.

2021.gadā ir samazinājies Ventspils bibliotēkas lietotāju skaits, kuri izmantojuši datubāzi EBSCO. 2021.gadā Ventspils bibliotēka EBSCO sesiju skaita ziņā ir 23.vietā Latvijā un meklējumu skaita ziņā 22.vietā no 47 institūcijām

- **Krājuma un datubāžu popularizēšana (aprakstoši vai tabulas veidā – pēc izvēles)**

Ventspils bibliotēkas mājas lapas sadaļā “Jaunākie izdevumi” regulāri tiek ievietoti Ventspils bibliotēkas jaunieguvumu (bērnu literatūra, daiļliteratūra, nozaru literatūra, CD, DVD, notis) anotācijas un attēli. Katru mēnesi bibliotēkā tiek veidots pieprasītāko grāmatu tops, kas tiek ievietots bibliotēkas tīmekļa vietnē un sociālo tīklu profilos. Galvenajā bibliotēkā 2 reizes mēnesī klātienē tiek organizēta Jauno grāmatu izstāde, kā arī lasītājiem pieejami mapēs apkopotī jaunieguvumu saraksti ar attēliem un anotācijām. Turpinoties valstī noteiktajai ārkārtējai situācijai sakarā ar COVID-19 izplatīšanās ierobežošanu, Ventspils bibliotēkas jaunieguvumu popularizēšana pārsvarā notiek digitālajā vidē. Arī 2021. gadā Ventspils bibliotēka turpina sociālo tīklu lietotājus informēt par iegādātajiem izdevumiem, ievieojot fotoattēlus ar saiti uz bibliotēkas mājas lapu un kopkatalogu. Izveidotas un ievietotas 12 foto galerijas ar tematiskām literatūras izstādēm. Izveidoti un Youtube kanālā ievietoti 25 video sižeti. Nozīmīgākie:

- video, kurā var iepazīties ar rakstnieka K. Zvejnieka, izveidots atstāto literāro mantojumu tāmnieku dialektā;
- video stāsts par aktivitātēm un to norisi Ziemeļvalstu literatūras nedēļā “Laipni lūgti Ziemeļvalstu literatūras nedēļā” un “Sapņi un ilgas Ziemeļvalstīs”;
- 4 video atsevišķi katrai vecuma grupai un vecākiem - aicinājums iesaistīties lasīšanas veicināšanas programmā “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija” ;
- “Dārza darbi jau tūliņ klāt - lasi grāmatas par dārzkopību un iedvesmojies”- Ventspils bibliotēkā pieejamās dārzkopības grāmatas.

Jaunums - “Zoom” tiešraīžu ierakstu publicēšana sociālajos tīklos.

- **Darbs ar parādniekiem**

Izmantojot BIS Alise iespējas, lasītājiem uz e-pastu trīs dienas pirms nodošanas termiņa beigām, tiek nosūtīts atgādinājums par grāmatu un citu izdevumu nodošanas termiņu. Nodošanas termiņš tiek

pagarināts tikai pēc individuāla pieprasījuma- zvanot, rakstot e-pastā vai izmantojot autorizācijas rīkus Ventspils reģiona kopkatalogā.

Izmantojot laiku, kad bibliotēka lasītājus apkalpoja bezkontakta režīmā, aktīvi ar parādniekiem strādāja Pārventas bibliotēka, sazinoties telefoniski, īsziņu veidā un izmantojot e-pastu. Šajā laikā kavējuma nauda tika iekasēta ar internetbankas starpniecību, bet šis risinājums ir noderīgs tikai tiem, kam ir internetbanka.

2021.gadā Ventspils bibliotēkas lasītāju skaits, kuri nav nodevuši krājumu, bija 468. Kavējuma nauda par laikā nenodotajiem izdevumiem 2021. gadā saņemta EUR 1149 apmērā.

- **Ar bibliotēkas krājumu saistītās problēmas un to risinājumi, vajadzības, galvenie secinājumi pārskata periodā**

Pārskata periodā ar krājumu saistītu problēmu nebija. Finansējums pilnībā nodrošina vajadzīgo izdevumu iegādi. Izmantojot BIS Alise SBA moduli, notiek lasītāju pieprasīto grāmatu apmaiņa starp struktūrvienību fondiem.

7. Darbs ar bērniem un jauniešiem

- **Darba ar bērniem un jauniešiem raksturojums un vispārīgie rādītāji**

Ventspils Bērnu bibliotēka ir Ventspils bibliotēkas struktūrvienība, kas apkalpo pirmsskolas vecuma bērnus, skolas vecuma bērnus un jauniešus, kā arī vecākus, skolotājus un citus interesentus, kuriem nepieciešami bibliotēkas krājumā esošie informācijas avoti un pakalpojumi.

Bērnu lasītprasme ir būtisks faktors bērna valodas un intelekta attīstībā, šodienas bērni būs rītdienas izglītoti pieaugušie. Svarīgi ir veicināt bērnu interesi par grāmatām no agras bērnības, sākot jau ar priekšā lasīšanu. Bērnu bibliotēkas misija ir saglabāt sabiedrībā interesi par grāmatu, veicinot lasīšanu bērnu un jauniešu vidū, piedāvāt apmeklētājiem visplašāko informācijas materiālu un lasīšanas veicināšanas pasākumu klāstu.

Mūsu darbības mērķis ir sniegt lietotājiem kvalitatīvus bibliotekāros un informacionālos pakalpojumus, veicināt bērnu un jauniešu interesi par literatūru, organizējot lasītveicināšanas un informacijpratības uzlabošanas pasākumus, kā arī nodrošināt kvalitatīvas brīvā laika pavadīšanas iespējas bibliotēkā.

2021.gadā Bērnu bibliotēka bija ieplānojusi vairākus lasīšanas veicināšanas pasākumus, diemžēl to realizēšanu ietekmēja Covid-19 pandēmijai un ar to saistītie ierobežojumi. Nācās atcelt plānotos pasākumus, bija ierobežota piekļuve bibliotēkai un tās pakalpojumiem, līdz ar to problemātiska bija jaunu lasītāju piesaiste un esošo nezaudēšana.

No janvāra līdz jūnijam bibliotēka bija slēgta, notika bezkontakta apkalpošana – izdevumi tika pasūtīti elektroniskajā katalogā vai zvanot bibliotēkai, tad iepakoti un lasītājam ērtā laikā novietoti saņemšanai bibliotēkas vējtverī. Pirmsskolas un jaunāko klašu bērniem trūkst prasmes darbam ar elektroniskajiem resursiem, izdevumu pasūtīšanu veica vecāki vai vecvecāki, tāpēc darbinieki centās noskaidrot, kam izdevums paredzēts, lai varētu veikt lasītāja pārreģistrāciju gada sākumā un izsniegt patiesajam lasītājam. Rosinājām vecākus izmantot bērnam izsniegtos autorizācijas rīkus, vai izveidot tos no jauna. Ne visi lasītāji vēlējas izmantot šādu apkalpošanas veidu, tāpēc vērojams būtisks reģistrēto jeb aktīvo lietotāju skaita kritums visās vecuma grupās. Nereti vecāki veica pasūtījumu uz sava vārda, tāpēc pēc datubāzes datiem bija tikai viens lasītājs.

Covid-19 pandēmijas ierobežojumi veicināja arī bibliotēkas apmeklējuma kritumu, jo fiziski nevarēja iekļūt bibliotēkā un patstāvīgi izvēlēties grāmatu vai spēles. Bērniem un pusaudžiem bija liegts apmeklēt bibliotēku kopā ar draugiem. Ne visi lietotāji zina, ko konkrēti vēlas lasīt, vairumam lasītāju grāmata ir nejauša izvēle to apskatot, un pašķirstot.

Pulcēšanās ierobežojumu dēļ bibliotēka nevarēja pilnvērtīgi pildīt brīvā laika pavadīšanas funkciju. Arī laikā, kad bibliotēka bija atvērta, apmeklētāju skaits un uzturēšanās laiks bibliotēkā tika ierobežots.

Pozitīva tendence, reģistrēto lietotāju skaita un apmeklējuma pieaugumam, novērojuma pēc bibliotēku atvēršanas un apkalpošanas klātienē atsākšanas jūnijā. Lietotāju, apmeklējuma un izsnieguma skaits turpināja palielināties līdz 20. oktobrim, kad bibliotēkas atkal pilnība tikai aizvērtas un līdz 4.novembrim nenotika arī bezkontakta apkalpošana.

Lietotāji bija piesardzīgi un bibliotēkas apmeklēšanas ieradums atjaunojās palēnām. Joprojām ir pulcēšanās un uzskatīšanās ierobežojumi, tāpēc netika sasniegti pirmspandēmijas rādītāji.

Bērnu bibliotēka izmantoja iespējas un organizēja pasākumus klātienē, kad tika mīkstināti Covid-19 ierobežojumi,

Pirmsskolas izglītības iestādes ievēroja īpašu piesardzību, tāpēc nebija iespējams turpināt pasākumu ciklu "Pasaciņa dodas uz bērnudārzu", reizi mēnesī apmeklējot pirmsskolas izglītības iestādes un vadot nodarbības to audzēkņiem.

Atjaunojot apkalpošanu klātienē, zaļajā režīmā, pēc 15.novembra, nācās saskarties ar jauniem izaicinājumiem - aktīvākā Bērnu bibliotēkas lietotāju grupa vecumā no 7-11 gadiem drīkstēja apmeklēt bibliotēku tikai vecāku ar derīgiem sertifikātiem pavadībā. Nācās sarūgtināt daudzus jaunākā skolas vecuma apmeklētājus, apkalpojot viņus pie ieejas, iznesot viņiem konkrētu izdevumu vai vairākus izdevumus, lai varētu veikt izvēli. Viennozīmīgi, ka šāda veida apkalpošana bērniem veido nepatīkamu bibliotēkas apmeklējuma pieredzi un ir pamatotas bažas, ka varētu tā varētu zaudēt Bērnu bibliotēkas lietotājus. Skaitliski apmeklējuma kritums pret iepriekšējo gadu ir dramatisks - 41%, no tiem bērnu apmeklējums par -46% mazāks. Bibliotēku slēgšana vai daļēja to pieejamība radījusi būtiskas sekas bērnu un pusaudžu bibliotekāro pakalpojumu sniegšanas jomā. Līdz ar apmeklējuma samazinājumu, likumsakarīgi, ka krītas arī izsnieguma rādītāji visa gada griezumā. Pozitīvās tendences vasarā līdz pat 20.oktobrim, nespēj nosegt kritumu gada garumā, ierobežojumu laikā.

Vienīgais pozitīvais rādītāja pieaugums ir pozīcijā "virtuālais apmeklējums" +48%, kurš pamatā veidojies pateicoties Zoom pasākumu apmeklējumam. Ja nebūtu pandēmijas, tie būtu Bērnu bibliotēkas pasākumu apmeklētāji.

Bērni un jaunieši ir tā lasītāju grupa, kura visskarbāk izjūt ierobežojumu slogu. Paši mazākie, pirmsskolas vecuma bērni neprot rīkoties ar tehnoloģijām, lai pasūtītu izdevumus. Daļai vecāku nav sertifikāta, lai atvestu mazo lasītāju uz bibliotēku, labākajā gadījumā izdevumi tiek izsniegti bezkontakta veidā. Liegums pulcēties, un pavadīt brīvo laiku bibliotēkā ir atstājis negatīvas sekas visos bibliotēkas rādītājos, visās pozīcijās. Īsajā laika posmā, kad tika samazināti ierobežojumi, var novērot pozitīvas tendences, tomēr daži pasākumi klātienē nespēja uzlabot kopējos rādītājus.

Tabula "Bērnu bibliotēkas pamatrādītāji"

	2019	2020	2021	% salīdzinot ar iepr. gadu	
Aktīvo lietotāju skaits	2513	1844	1348	-27%	-27%
<i>t. sk. bērni līdz 18.g.</i>	1900	1354	953	-29%	-30%
Bibliotēkas apmeklējums	24632	16197	9585	-34%	-41%
<i>t. sk. bērni līdz 18.g.</i>	16147	13564	7284	-16%	-46%
Virtuālais apmeklējums		183	5625		+48%
Izsniegums kopā	69403	42741	21844	-38%	-49%
<i>t. sk. grāmatas</i>	46656	35827	19646	-23%	-45%
<i>t. sk. periodiskie izdevumi</i>	7221	2890	1350	-60%	-53%
<i>t. sk. bērniem līdz 18.g.</i>	30932	20898	11386	-32%	-46%
Bibliotekārais aptvērumš % no iedz. skaita pagastā, pilsētā, reģionā	7%	5%	4%	-2%	-1%
<i>t. sk. bērni līdz 18.g.</i>	5%	4%	3%	-1%	-1%
Iedzīvotāju skaits	37538	37313	37313	-1%	-2%

- **Metodiskā un konsultatīvā darba organizācija attiecībā uz šo darba virzienu**

Ventspils Bērnu bibliotēka ir metodiskais centrs Ventspils pilsētas un 13 novada bibliotēkām darbā ar bērniem un jauniešiem. Visas novitātes tiek pārrunātas sapulcēs Zoom platformā. Ja ir nepieciešamība, tiek sniegta arī praktiska palīdzība. Laba sadarbība ir ar speciālisti darbā ar novada bibliotēkām. Ventspils bibliotēkas struktūrā bērnus un jauniešus apkalpo Bērnu, Gāliņciema un Pārventas bibliotēkas.

Ventspils bibliotēkas struktūrvienība – Pārventas bibliotēka atrodas Ventas labajā krastā un pilda arī sabiedriskā un kultūras centra funkcijas šajā pilsētas daļā.. Bibliotēkā notiek koncerti, mākslas izstādes, mūžizglītības pasākumi, tikšanās ar grāmatu autoriem un citi tematiski pasākumi bērniem un pieaugušajiem. Bibliotēka sadarbojas ne vien ar Pārventā esošajām izglītības iestādēm- Pārventas pamatskola, PII “Varavīksne”, PII “Pasaka”, bet arī ar Ventas kreisā krasta izglītības iestādēm, organizējot Zoom tiešsaistes pasākumus.

Pandēmijas ietekmē, kopš 2020.gada turpina samazināties Pārventas bibliotēkā reģistrēto bērnu un jauniešu skaits- 2020.gadā par 251 mazāk, 2021.gadā par 74 apmeklētājiem (- 8%). Priecē, ka reģistrēto apmeklētāju skaita samazinājums vairs nav tik straujš.

Covid-19 pandēmijas stingrie ierobežojumi ietekmējuši bibliotēkas apmeklējumu, bērnu vidū tas ir par 31% mazāks, līdz ar to tas ietekmējis arī grāmatu un citu izdevumu izsiegumu – par 29% mazāks. 2021.gadā bibliotēka apmeklētājiem turpat pusgadu bija slēgta, tas arī redzams visos rādītājos, salīdzinot ar 2020.gadu.

Tabula “Pārventas bibliotēkas pamatrādītāji”

	2019	2020	2021	% salīdzinot ar iepr. gadu	
Aktīvo lietotāju skaits	3824	3099	2799	-19%	-10%
<i>t. sk. bērni līdz 18.g.</i>	1200	949	875	-21%	-8%
Bibliotēkas apmeklējums	97949	59989	32533	-39%	-46%
<i>t. sk. bērni līdz 18.g.</i>	4433	4972	3417	+11%	-31%
Izsniegums kopā	205169	126927	79731	-38%	-37%
<i>t. sk. bērniem līdz 18.g.</i>	10264	8820	6239	-14%	-29%
Bibliotekārais aptvērumš % no iedz. skaita pagastā, pilsētā, reģionā	10%	8%	8%	-2%	0%
<i>t. sk. bērni līdz 18 g.</i>	3%	3%	2%	0%	-1%
Iedzīvotāju skaits	37538	37313	37313	-1%	-2%

Laikā, kad bibliotēku nebija iespējams apmeklēt klātienē, skolotājiem, vecākiem un bērniem ievietošanai e-klasē tika sagatavotas video instrukcijas bibliotēkas kataloga un 3TD grāmatu bibliotēkas lietošanai.

Ventspils Galvenās bibliotēkas Reģionālā mācību centrā no septembra līdz decembrim, īstenojot informācijpratības nodarbības Ventspils 6.vidusskolas 10. un 11.klasēm, Pārventas bibliotēkas vecākā bibliotekāre V.Ozola vadīja nodarbības par bibliotēkas elektroniskajiem resursiem: kopkataloga izmantošanu, abonētajām datubāzēm, brīvpieejas datubāzēm un LNB digitālo bibliotēku, citiem brīvpieejas resursiem.

Pārventas bibliotēkā 2021.gadā bērniem un jauniešiem tika organizēti 53 pasākumi, par 33 mazāk kā 2020.gadā. No tiem 5 pasākumi ārpus bibliotēkas telpām skolā vai pirmsskolas izglītības iestādē, 28 pasākumi tiešsaistē Zoom platformā. Tajos piedalījušies kopumā 1177 bērni un jaunieši, no tiem virtuālie apmeklētāji 563. Statistiskos rādītājus lielā mērā ietekmēja valstī izsludinātā ārkārtas situācija un ar COVID 19 pandēmijas saistītie ierobežojumi.

Tika realizēti vairāki lasītveicināšanas pasākumi - par grāmatu jaunumiem tika veidotas Padlet ziņojuma sienas, organizētas zoom tikšanās tiešsaistē Zoom platformā ar Pārventas pamatskolas jauniešiem.

Iesaistīties Bērnu, jauniešu un vecāku žūrijā tiek uzrunāti gan patstāvīgie lasītāji bibliotēkas apmeklējuma laikā (te jāmin, ka sakarā ar pandēmijas situāciju ir samazinājies klātienē apmeklējums), gan tiek turpināta sadarbība ar PII “Varavīksne” vecāko grupiņu (pedagogs A.Feldmane), gan Pārventas pamatskolas 2. klasēm (skolotājas I.Dukure, K.Altmane). Organizētas tikšanās ar 4.–6.klašu skolēniem, lai iepazīstinātu ar kolekcijas grāmatām un aicinātu piedalīties projektā. Lai iepazīstinātu ar “Vecāku žūrijas” kolekciju, Pārventas bibliotēka, piesaistot VKKF atbalstu, īstenojusi projektu “Lasāmpietura Pārventā”, organizējot tiešsaistes tikšanos ar kolekcijā iekļauto grāmatu autorēm.

Kā veiksmīgi minami Ziemeļvalstu literatūras nedēļai veltītie pasākumi, kuros Pārventas bibliotēka uzrunāja iesaistīties tulkotāju J.Pētersoni un izdevniecības “Liels un Mazs” pārstāvi K.Jonušu, kopā veidojot intervijas ierakstu. Pasākumos, kuri notika attālināti, iesaistījās Pārventas pamatskolas, 4.vidusskolas, 6.vidusskolas un 2.pamatskolas audzēkņi.

Veiksmīgi norisinājās arī 2021.gada pavasarī īstenotais rakstniekam Jurim Zvirgzdiņam veltītais zīmējumu konkurss, kurā piedalījās trīs Pārventas pamatskolas klases.

Laika sprīdī no septembra līdz oktobra vidum bija iespējams īstenot klātienē tikšanās gan ar pirmsskolas izglītības iestāžu audzēkņiem, gan Pārventas pamatskolas skolēniem.

Vasarā, labos laika apstākļos, pie Pārventas bibliotēkas darbojās āra lasītava “Ozols un liepa” ar radošām nodarbībām bērniem.

2021.g. tika realizēti trīs Valsts Kultūrkapitāla atbalstīti projekti “Lasāmpietura Pārventā”, kuru īstenošana tika notika tiešsaistē:

- projekts jauniešu auditorijai - tikšanās ar Jāni Joņevu;
- pavasarī notika tiešsaistes tikšanās ar autoriem, kuru darbi iekļauti 2020.gada Bērnu un jauniešu žūrijas kolekcijā – Arno Jundzi un Viesturu Ķerus;
- no oktobra līdz decembra beigām tika īstenota “Lasāmpietura vecākiem”: tiešsaistes tikšanās ar 2021.gada “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija” kolekcijā iekļauto grāmatu autorēm Ē.Bērziņu, L.Vinogradovu un K.Ulbergu, tādējādi aicinot pieaugušos iesaistīties lasīšanas veicināšanas projektā un pievēršot uzmanību “Vecāku žūrija” kolekcijai.

Latvijas Nacionālā bibliotēka sadarbībā ar Latvijas bērnu un jaunatnes literatūras padomi 2021. gadā turpināja “Skaļās lasīšanas sacensības” 5.klašu skolēniem. 2021. gadā Ventspils reģiona finālā piedalījās septiņas Ventspils un Ventspils novada skolas: Ventspils Centra sākumskola, Ventspils 4.vidusskolas, Ventspils 6.vidusskola, Pārventas pamatskola, Ugāles vidusskola, Piltenes vidusskola un Zūru pamatskola. Iesūtītos dalībnieku lasījumus vērtēja žūrija, kurā piedalījās Ventspils bibliotēkas direktore A.Pumpura, Pārventas bibliotēkas vadītāja I.Gredzena, izdevniecības “Zvaigzne ABC” redaktore A.Ogriņa, rakstnieki L.Vinogradova un M. Rungulis. Žūrijas vērtējumā pirmo vietu ieguva Zūru pamatskolas pārstāve Gabriela Žerdeva, 2. vietu – Annija Karlovska (Centra sākumskola), bet 3.vietu dalīja Unda Berga (Piltenes vidusskola) un Rūdolfs Kozlovs (4.vidusskola).

Sadarbībā ar pirmsskolas izglītības iestādēm “Varavīksne” un “Pasaka” tiek gatavotas grāmatu kopas, ja nav iespējams nodrošināt klātienē tikšanās reizes ar grupiņām.

Sadarbībā ar Pārventas pamatskolu tiek rīkotas tiešsaistes tikšanās vai klātienē nodarbības, iepazīstinot ar literatūras jaunumiem un “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija” grāmatām. Kā iepriekš minēts, tiešsaistes pasākumus iespējams piedāvāt arī skolām, kas atrodas Ventas kreisajā krastā, piemēram, Ziemeļvalstu literatūras nedēļas pasākumi.

Viens no veiksmīgākajiem Zoom platformas pasākumiem - Helovīna diena. Tas pulcēja 80 bērnus ar ģimenēm. Bērni bija tērpušies maskās, viņi izpildīja vairākus uzdevumus. Tapa unikāls spēļu stāsts, to uzsāka bibliotekārs un turpināja katrs dalībnieks, papildinot stāstu ar diviem teikumiem.

Darbu ar bērnu un jauniešu auditoriju apgrūtinā pandēmijas laiks, bet tas rosina meklēt jaunus rīkus un risinājumus sadarbības uzturēšanai, izmantojot gan tiešsaistes pasākumus, gan video nodarbību gatavošanu. Tomēr veiksmīgākais risinājums sadarbībai ir klātienē tikšanās, jo bibliotēkas apmeklējums ir svarīgs nosacījums, lai, piemēram, īstenotu lasīšanas veicināšanas projektu “Grāmatu starts. Pūcīšu skola” 3-4 gadus veciem bērniem. Šogad projektā Pārventas bibliotēkā iesaistījušies 23 bērni. Nodarbības tika organizētas divās grupās.

Ventspils bibliotēkas struktūrvienība - Gāliņciema bibliotēka ir kultūras un informācijas iestāde, kura sniedz iedzīvotājiem nepieciešamo informāciju, piedāvā saviem lasītājiem nozaru, daiļliteratūru un periodiku lasīšanai gan uz vietas, gan izsniedzot uz mājām, organizē izstādes un kultūras pasākumus, veicina sabiedrības kopīgu attīstību, kā arī attīsta un papildina kultūrvidi pilsētas mikrorajona iedzīvotājiem.

Gāliņciema bibliotēkas apkalpojamā teritorijā iekļaujas Ventspils 1. pamatskola, PII "Bitīte" un sociālais aprūpes nams "Selga", kurā atrodas bērnu nams un veco ļaužu pansionāts. 2021. gadā ir izveidojusies sadarbība ar PII "Vāverīte".

Gāliņciema teritorijā esošo PII „Bitīte” apmeklē 154 pirmsskolas vecuma bērni, Ventspils 1.pamatskolā mācās 434 skolēni, bērnu namā „Selga”- 12 audzēkņi. 2021. gadā sadarbība bijusi arī ar PII “Vāverīte”, kuru apmeklē 213 bērni līdz 7 gadu vecumam un Ventspils 2. vidusskolu, kur 2021. gadā mācījās ap 480 skolēnu.

Tabula "Gāliņciema bibliotēkas pamatrādītāji"

	2019. gads	2020. gads	2021. gads	% salīdzinot ar iepr. gadu	
Aktīvo lietotāju skaits	1043	953	888	-9%	-7%
<i>t. sk. bērni līdz 18.g.</i>	520	500	443	-4%	-11%
Bibliotēkas apmeklējums	11040	8485	7786	-23%	-8%
<i>t. sk. bērni līdz 18.g.</i>	3464	2421	1667	-30%	-31%
Izniegums kopā	27788	21827	20581	-21%	-6%
<i>t. sk. bērni līdz 18.g.</i>	4139	3295	4193	-20%	+21%
Bibliotekārais aptvērums % no iedz. skaita pagastā, pilsētā, reģionā	3%	3%	2%	0%	-1%
<i>t. sk. bērni līdz 18 g.</i>	1%	1%	1%	0%	0%
Iedzīvotāju skaits	37538	37313	37313	-1%	-2%

Lasītāju skaits un apmeklējums ir samazinājušies, ko var skaidrot ar valstī noteiktajiem ierobežojumiem. Tomēr izniegums bērniem un jauniešiem ir pieaudzis par 21%, kas būtu izskaidrojams ar sadarbības uzsākšanu ar PII „Vāverīte” un sagatavoto grāmatu kopu izniegšanu pirmsskolas izglītības iestādēm. Lai arī Gāliņciema bibliotēkā pasākumi telpās nenotiek, aktīvi tiek organizētas nodarbības attālināti un izglītības iesādēs.

2021. gadā Gāliņciema bibliotēkā notikuši 36 pasākumi bērniem (apmeklējums- 895). Trīs Ventspils 1. pamatskolas klases iesaistījās programmā „Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija 2021”. Pavisam notikuši 10 žūrijas pasākumi (3 klātienē un 7 tiešsaistē).

Turpinājās 2013. gada janvārī aizsāktais projekts “Ar grāmatu uz dārziņu...”, kura laikā, reizi mēnesī notiek grāmatu apmaiņa PII “Bitīte”. Latvijas Bibliotēku nedēļā tika sveikti čaklākie grāmatu lasītāji. Valstī noteikto ierobežojumu dēļ apsveikumi tika nodoti katram bērnam atsevišķi.

2021. gadā norisinājās 1 radošā darbnīca- Ventspils pilsētas svētkos radošā darbnīca “Taurenītis”.

Sadarbojoties ar skolām un pirmsskolas iestādēm notikuši pasākumi Dzejas dienās, sadarbībā ar VUGD Zoom nodarbība “Esi uzmanīgs ar uguni”, citi pasākumi.

- **Bibliotēku krājuma veidošana un papildināšana, jaunieguvumu proporcionālitate, salīdzinot iegādāto pieaugušo un bērnu un jauniešu literatūru un lasītāju sastāvu, alternatīvo lietu komplektēšana (spēles, puzzles, diski u. c.)**

Bērnu bibliotēkas krājums tiek komplektēts sadarbībā ar Komplektēšanas un apstrādes nodaļu

vadoties pēc Ventspils bibliotēkas krājuma komplektēšanas politikas. No Ventspils bibliotēkas krājumam paredzētā finansējuma Bērnu bibliotēkai tiek izmantoti 15%. Dāvinājumos tiek pieņemta augsta pieprasījuma literatūra, retumi un seni izdevumi labā stāvoklī, izdevumi nolietoto vienību nomaiņai, izdevumi, kuru izdošanas gads ne vecāks par 5 gadiem.

Bērnu bibliotēkas mērķauditorija ir pirmsskolas vecuma bērni, skolas vecuma bērni līdz 9.klasei, viņu vecāki un pedagogi. Gan daiļliteratūra, gan nozaru literatūra. tiek komplektēta visām noteiktajām vecuma grupām. Tiek iegādātas arī galda spēles un audiovizuālie materiāli (DVD animācijas filmas formātā un audiogrāmatas CD formātā), periodiskie izdevumi dažādām lasītāju grupām. Netiek komplektētas mācību grāmatas un nošu izdevumi.

Bērni un jaunieši aktīvi tiek iesaistīti lasīšanas veicināšanas programmā “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija”, šai grāmatu kolekcijai tiek veltīta pastiprināta uzmanība un komplektēts lielāks eksemplāru skaits. Tā kā Bērnu bibliotēka piedalās projektā “Grāmatu starts”, īpaša uzmanība ik pievērsta krājuma veidošanā pašiem mazākajiem.

Ņemot vērā pusaudžu vēlmes un literatūras aktualitātes, pārskata periodā tika iegādāti vairāki japāņu komiksi jeb mangas, kuras ieguva lielu popularitāti.

Kopumā 2021.gadā Bērnu bibliotēkas krājums papildināts par 707 vienībām, no tām 25 spēles, 152 seriālizdevumi. Audiovizuālie materiāli papildināti par 4 vienībām, kopumā pieejamas 230 vienības. Uz katru reģistrēto lietotāju kopumā 10.34 vienības.

Tabula “Krājuma rādītāji”

	2019	2020	2021
Jauniegvumi kopā	773	400	707
<i>t. sk. grāmatas</i>	590	373	522
<i>t. sk. bērniem</i>	323	211	522
Izslēgtie dokumenti	660	661	680
Krājuma kopskaits	16346	13428	13937
Grāmatu krājuma apgrozība	4.24	3.18	1.57

Notiek regulārs darbs ar parādniekiem, sūtīti atgādinājumi vai zvanīts lietotājam un draudzīgi atgādināts par nodošanas termiņu. Diemžēl ilgstošie parādnieki nereaģē uz atgādinājumiem. Ja grāmatas un citi dokumenti netiek atdoti ilgāk par 3 gadiem jeb 1095 dienām, izdevumi tiek norakstīti. Šo procesu veic Ventspils bibliotēkas Automatizācijas nodaļa. Lietotāju datus tiek atstāta piezīme par kavējumu un nenodotajiem izdevumiem. Jāatzīst, ka Bērnu bibliotēkā tādu lietotāju nav daudz, jo ir veiksmīga sadarbība ar skolu bibliotēkām, kurās bērniem atgādina par nenodotiem izdevumiem Ventspils bibliotēkas struktūrā.

Pārskata periodā rūpīgi tika atlasīti nolietotie un neizmantotie izdevumi, kopumā no krājuma izslēgtas 680 vienības. Ja iespējams, nolietotie, bet pieprasīti eksemplāri aizvietoti ar jauniem, tādā veidā uzlabojot krājuma vizuālo izskatu. Tika veikta krājuma marķēšana – pielīmētas uzlīmes ar autorzīmēm, UDK, izdošanas gadu un valsti.

- **Uzziņu darbs, pakalpojumi, prasmju un iemaņu attīstīšana, pasākumi dažādām vecuma grupām**

Sakarā ar epidemioloģiskajiem ierobežojumiem, uzziņas vairāk tika sniegtas telefoniski vai ar e-pasta starpniecību, tika izsniegti autorizācijas rīki, konsultācijas par fondu un grāmatām.

Tā kā pandēmijas ierobežojumi ietekmējuši bibliotēkas pieejamību, samazinājies apmeklētāju skaits, arī sniegto uzziņu skaits. 2021.gada pirmajā pusē bibliotēka apmeklētājiem bija slēgta, mācības skolās notika attālināti, kas būtiski ierobežoja darbu ar skolēnu klasēm. Bērni un jaunieši informācijas meklēšanu veica elektroniski, arī izmantojot datubāzi letonika.lv, kas pieejama attālināti ar e-klases autorizācijas rīkiem.

Maijā notika Zoom nodarbības skolēniem par grāmatām, ko lasīt vasarā, apskatā tika iekļautas ne tikai jaunākās grāmatas, bet arī “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija” 2021.gada kolekcijas grāmatas. Tā rezultātā vairākas skolas šīs grāmatas bija iekļāvušas ieteicamās literatūras sarakstā, kas veicināja

bibliotēkas apmeklētāju skaita pieaugumu un fonda apgrozību. Rudenī, jaunā mācību gada sākumā, bibliotekārs viesojās skolās un tupināja nodarbības par “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija” grāmatām.

Bērnu bibliotēka sadarbībā ar Pārventas un Gāliņciema bibliotēku izveidoja reklāmas videoklipus “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija” pa vecuma grupām. Grāmatas devās ceļojumā pa Ventspili, nonākot kādā vietā, kur risinās notikumi grāmatā. Videoklipi apskatāmi Youtube Ventspils bibliotēkas kontā:

- ✓ grāmatu kolekcija 5+ <https://www.youtube.com/watch?v=6kBXnyoFnpo>
- ✓ grāmatu kolekcija 9+ <https://www.youtube.com/watch?v=2O08SWpwNPs>
- ✓ grāmatu kolekcija 11+ <https://www.youtube.com/watch?v=fxDYBtgn1Xs>

Jūtams, ka skolēniem nepieciešamas informācijpratības nodarbības, prasmes izmantot bibliotēkas katalogu. Šīm apmācībām jābūt klātienē, lai bērni var līdzdarboties, tāpēc jāvienojas ar skolām par nodarbībām tiklīdz tas būs iespējams.

• **Veiksmīgākie pasākumi, lasīšanas veicināšanas aktivitātes**

2021.gadā Bērnu bibliotēkā bija skatāmas 28 izstādes un notika 89 pasākumi, kuros piedalījās 2728 apmeklētāji, no tiem 1849 tiešsaistē apmeklētāji. Kopējais apmeklētāju skaits pasākumos par 9% ir lielāks nekā 2020.gadā. Tas norāda uz Zoom pasākumu priekšrocību, jo vienlaicīgi var pieslēgties vairākas klašu vai pirmsskolas grupas. Virtuālais apmeklējums ir par 48% lielāks.

Lai nezaudētu saikni ar lasītāju, martā aizsākām tematiskas nodarbības Zoom platformā pēc pieprasījuma. Populārākās tēmas- gadskārtu svētki, drošība uz ceļa, bērnu rakstnieki, pasaku/stāstu lasījumi, grāmatu apskati u.c. Maijā Zoom platformā tika aizsākti Pasaku rīti, kas pulcē lielu klausītāju skaitu, līdz par 143 apmeklētājiem. Pieslēdzas gan individuāli apmeklētāji, gan ģimenes ar bērniem, citas bērnu bibliotēkas, pirmsskolas grupas. Klausītāji, ieslēdzot kameras sasveicinās vai sūta ziņas čatā. Jūtams, ka klausītājiem pietrūkst komunikācija un fiziska klātbūtne.

Aprīlī Latvijas Bibliotēku nedēļas laikā ierastā Dižlasītāju godināšana notika neierastā veidā – bez kopīga pasākuma, bez koncerta, katrs lasītājs tika sveikts individuāli, konkrēti norunātā laikā, bezkontakta režīmā. Tomēr tas nemazināja bērnu prieku par godināšanu.

Piedalījāmies pilsētas pasākumos – “Piekdienas vakara pastaiga”, kas notika maija un augusta beigās, Pilsētas svētkos augustā. Vakara pastaiga maijā bija pirmā plašāka saskarsme ar pasākuma apmeklētājiem, tās laikā notika bezkontakta radošā darbnīca “Vēja pūķis”. Sagatavojām radošā darba komplektu ar nepieciešamajiem materiāliem un instrukciju tā izveidošanai. Stends tika izvietots pie bibliotēkas ieejas un bibliotekāri izsniedza komplektus. Īsā laika periodā tika izdalīti ap 100 vēja pūķu veidošanas komplekti. Notika vēl divas bezkontakta radošās darbnīcas - Pilsētas svētku laikā un augusta Vakara pastaigā.

Organizējām pasākumus ārā, laukumā pie bibliotēkas. Vasarā notika jau ierastās nodarbības ar suņiem, bet mazāku apmeklētāju skaitu. Bērni un viņu vecāki izteica atzinību un neslēpa prieku par iespēju piedalīties klātienē nodarbībā un pavadīt laiku.

Sadarbojāmies ar Jaunrades nama skolēnu vasaras nometnēm, radošās darbnīcas organizējot ārā pie bibliotēkas. Plānojam šo praksi turpināt arī 2022.gada vasarā, organizējot publiskās radošās darbnīcas laukumā pie bibliotēkas. Āra pasākumiem līdz šim bijuši mazāki ierobežojumi, konkrēti nodarbībām bērniem ārā nebija noteikti nekādi nosacījumi. Āra nodarbību lielākais mīnuss ir laika apstākļi, kuru dēļ var nākties atcelt pasākumu.

Septembrī tika uzņemti jaunie “Pūcīšu skolas” audzēkņi, bet dalībnieku skaits, atšķirībā no citiem gadiem, bija ierobežots. Veiksmīgi izdevās visas nodarbības novadīt klātienē, ievērojot visus valstī noteiktos ierobežojumus. Tikšanās notika reizi mēnesī, izņemot oktobri. Skoliņa turpināsies arī 2022.gadā. Priecē, ka mazos audzēkņus uz Pūcīšu skolu veda ne tikai mammas, bet arī tēti. Lai arī nespējām uzņemt visus, kas vēlējas, secinājām, ka nodarbība kvalitatīvāk vadāma ar noteiktu apmeklētāju skaitu. Paredzamais apmeklējums palīdz labāk sagatavoties, sagatavot materiālus, sakārtot darba vietas.

Septembris pagāja Dzejas dienu zīmē. Bibliotēkā un skolās notika vairāki dzejas dienas pasākumi - latviešu dzejnieku darbi bērniem, Raiņa dzeja, Dzejas dienas akcija “Pa jokam - pa īstam”-

noslēpumainas paciņas, kurās ievietotas divas grāmatas, viena no tām Biki-Buki grāmata ar dzejoli un tematiski pieskaņota prozas grāmata. Varēja izvēlēties kādu no paciņām, izlasot citātu no dzejoliša, kas bija uzlīmēts uz tās. Mājās, atverot paciņu, varēja izlasīt grāmatas gan dzejā, gan prozā. Dzejas dienu laikā notika klātienē tikšanās “Uzzīmēsim dzejolīti” ar vienu no žurkulēnu Koko un Riko “mammām” – mākslinieci Lindu Lošīnu. Bērni ne tikai klausījās mākslinieces stāstījumā, bet arī radoši darbojās un pat saņēmu cienastu no mākslinieces. Nodarbība bija atraktīva, mākslinieces stāstījums- aizraujošs.

Tika turpināts VKKF atbalstītais projekts “Mazais lasītājs grāmatu pasaulē”. Pielāgojoties ierobežojumiem, tikšanās ar rakstnieci Agnesi Vanagu notika Zoom platformā. Bērniem tika lūgts sagatavot materiālus un, darbojoties kopā ar rakstnieci, tika izveidots kaķis origami stilā. Secinājām, ka arī Zoom tiešsaistē iespējama radošā darbība, galvenais nosacījums- nepieciešamo materiālu sagatavošana.

Ziemeļvalstu literatūras nedēļai veltītais pasākums- A. Kivireha darba "Oskars un lietas" fragmenta lasījums notika Zoom platformā, Lasījums ieinteresēja par grāmatu un bērniem radās vēlēsšanās to izlasīt, meklējot grāmatu bibliotēkā.

No oktobra līdz pat decembrim bija apskatāma Somijas Institūta Igaunijā sadarbībā ar partneriem veidotā izstāde „Muminu ģimene no Somijas” un izstāde “Somijas animācijai 100”. Muminu tematika tika izmantota arī Pūcišu skolas nodarbībā un “Pasaku rīta” lasījumos.

Gada nogalē, skolēnu brīvdienās, aizsākām tiešsaistes priekšā lasījumus skolas vecuma bērniem popularizējot vecuma grupai atbilstošas grāmatas. Notika arī jaunāko grāmatu apskats skolas vecuma bērniem.

No maija līdz pat gada nogalei notika “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija 2021” grāmatu kolekcijas popularizēšanas pasākumi, iepazīstinot ar grāmatām dažādām vecuma grupām gan Zoom platformā, gan skolās, gan bibliotēkā. Tika izmantoti arī LNB atsūtītie metodiskie materiāli, bērniem tika uzdoti uzdevumi. Visa grāmatu kolekcija bija aktīvā aprītē. Grāmatu vērtēšanu bērni gan veic caur skolām, bieži vien tas ir kā uzdevums literatūras stundā.

Klātienē pasākumu organizēšanā izaicinājums bija mainīgie ierobežojumi, noteikumi, reizēm līdz galam neizprotami, līdz galam neizstrādāti, nebija saprotams, vai rīkojamies pareizi. Piemēram, par āra nodarbībām bērniem vasarā, tā arī neatradām noteikumus kā tās organizēt, kādi ir nosacījumi.

- **Bibliotēkas sadarbības tīkls bērnu un jauniešu apkalpošanā, nozīmīgākie partneri, sadarbības vērtējums**

Pārskata periodā turpinājās sadarbība ar Ventpils pilsētas pirmsskolas izglītības iestādēm „Saulīte”, „Vāverīte”, “Zvaigznīte”, arī ar vispārīzglītojošajām skolām: Ventpils Centra sākumskola, 6.vidusskola, 1.pamatskola, 2.vidusskola. Veidojot sadarbību ar šīm iestādēm, bibliotēka ņem vērā viņu vēlmes par noteiktām tēmām izglītības procesā. Līdz ar to bērnu darza bērni gūst papildus zināšanas, vai arī citādākā formā uzzina par attiecīgo tematiku. Lielākā daļa pasākumu notika tiešsaistē Zoom platformā, vai arī bibliotekārs devās uz skolu.

Bibliotēkas tuvumā atrodas divas skolas, kas ļauj veiksmīgi realizēt lasīšanas veicināšanas pasākumus, kuri var iekļauties vienā mācību stundā, jo bērni starpbrīža laikā var ierasties bibliotēkā. Pārskata periodā 6.vidusskolas klasēm izdevās pasākumus apmeklēt bibliotēkā klātienē.

Pedagogi nereti lūdz bibliotekāru palīdzību, sastādīt ieteicamās literatūras sarakstu skolēnu vasaras brīvdienām. Ar Centra sākumskolu Zoom platformā notika nodarbības par jaunāko, vērtīgāko literatūru bērniem un “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija” grāmatu kolekcijas apskats.

Ventpils 2.vidusskola vasaras periodā, kad skolas bibliotēka slēgta, daļu fonda, ieteicamo literatūru, izvietoja Bērnu bibliotēkas plauktos, lai skolas audzēkņiem maksimāli būtu pieejamas grāmatas krievu valodā. Lai arī Bērnu bibliotēka veikusi sarakstu izpēti un papildinājusi fondu, tomēr ir uzdevumi, kurus vairs nevar iegādāties un šāds fonda papildinājums vasarā piesaista jaunus lietotājus.

Bērnu bibliotēkai ir arī aktīva sadarbība ar citām pilsētas kultūras un izglītības iestādēm: Kultūras centru (dalība tādos pilsētas mēroga pasākumos kā Vakara pastaiga un Pilsētas svētki), Jaunrades namu (pasākumi vasaras nometnēm).

Turpinās sadarbība ar Ventspils Kanisterapijas komandu S. Neimanes vadībā, vasarā reizi mēnesī pirmsskolas un jaunākā skolas vecuma bērniem notika nodarbības ar suņiem. 2021.gadā paguvām noorganizēt 3 nodarbības, kuras apmeklējuši 29 bērni. Sakarā ar ierobežojumiem bērnu skaits nodarbībā bija ierobežots.

Sadarbības tīklu un pasākumu klāstu sašaurināja valstī noteiktie ierobežojumi cīņā pret Covid-19. Arī Zoom nodarbības nācās atcelt, ja pirmsskolnieku grupa vai klase nonāca karantīnā vai pašizolācijā. Nenotika Mākslas skolas audzēkņu darbu izstāde, plānotā sadarbība ar Starptautisko Rakstnieku un tulkotāju māju.

Nozīmīgs partneris ir Latvijas Nacionālās bibliotēkas Bērnu literatūras centrs, LNB Atbalsta biedrība ar kurām sadarbojoties tiek īstenotas lasīšanas veicināšanas projekti "Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija", "Grāmatu starts", Valsts Kulturkapitāla fonds, ar kura atbalstu tika realizēts projekts "Mazais lasītājs grāmatu pasaulē". Ziemeļvalstu dienu ietvaros, sadarbība ar Somijas vēstniecību uz Bērnu bibliotēku atceļoja izstāde "Muminu ģimene no Somijas" un izstāde "Somijas animācijai – 100". Bērnu bibliotēkā viesojās Somijas vēstniece Latvijā Rīta Korpivāra.

- **Bibliotēku darbinieku profesionālās pilnveides vērtējums specializācijā**

Ventspils Bērnu bibliotēkā strādā 3 darbinieki, 1 ar maģistra grādu specialitātē, 1 ar bakalaura izglītību grādu jomā un 1 ar vidējo vidējo speciālo izglītību bibliotēku jomā. Pārventas bibliotēkā ar bērniem un jauniešiem strādā 2 darbinieki, 1 ar augstāko izglītību citā nozarē, 1 ar vidējo speciālo izglītību bibliotēku jomā. Gāliņciema bibliotēkā darbu ar bērniem veic abi darbinieki, viens ar bakalaura grādu specialitātē, otrs ar bakalaura grādu citā nozarē.

Bibliotēkas darbinieki 2021.gadā papildinājuši savas zināšanas Ventspils Galvenās bibliotēkas un citu iestāžu organizētajās konferencēs, semināros un apmācību programmās Zoom platformā. Piedalījās konferencē "Literatūras zināšanas mūsdienīgam bibliotēkaram", semināros bibliotekāriem "Ko un kāpēc lasīt", "Apkalpošanas prasmju attīstība. Klientu vajadzību izzināšana", "Kritiskā domāšana un digitālo mediju pratība", "Nesaprotamais jauniešu bibliotēkā", tīmekļsemināra ciklā, kas veltīts lasīšanas veicināšanas programmai "Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija".

Darbinieki papildinājuši zināšanās semināros arī par citām aktuālām tēmām - tehnoloģijas, dažādas programmatūras, psiholoģiju, ekonomiku.

2021.gadā darbā pēc bērna kopšanas atvaļinājuma atgriezās Bērnu bibliotēkas vadītāja.

- **Problēmas bibliotēku darbā ar bērniem un jauniešiem, to iespējamie risināšanas ceļi**

2021.gadā būtisks šķērslis bērnu un jauniešu apkalpošanā bija Covid-19 ierobežojumi. Bez laikmeta izaicinājumiem - gadžetiem, viedierīcēm, neskaitām alternatīvām izklaides iespējām bērniem un jauniešiem, bibliotekāri saskarās ar tādiem izaicinājumiem kā slēgtas bibliotēkas, bezkontakta apkalpošana, ierobežots apmeklētāju skaits un uzturēšanās laiks, aizliegums skolēnu grupām apmeklēt citas iestādes, pāreja uz apkalpošanu zaļajā režīmā, aizliegums bērniem no 7-11 gadiem bez vecāku pavadības apmeklēt bibliotēku pat, ja viņiem negatīvs skolas Covid-19 tests vai sertifikāts.

Bezkontakta apkalpošanā, lai lasītāji varētu pasūtīt grāmatas, autorizācijas rīki tika izsniegti attālināti, sazinoties e-pastā. Šo iespēju vairāk izmantoja vecāki, apvienojot grāmatu pasūtīšanu sev ar sūtījuma izveidi arī bērniem.

Lai nezaudētu saikni ar lasītājiem, pasākumu organizēšanā no marta tika izmantots Zoom, veidotas tiešsaistes nodarbības pirmsskolas izglītības iestāžu audzēkņu grupām un skolēniem. Plašākai publikai Zoom platformā tika uzsākts cikls "Pasaku rīts" ceturtdienu rītos. Vasarā, kad tika mīkstināti ierobežojumi, lielāka uzmanība tika pievērsta pasākumiem klātienē, notika āra nodarbības ar suņiem laukumā pie bibliotēkas, tika uzņemtas vasaras nometnes, arī radošās darbnīcas tika organizētas laukumā pie bibliotēkas.

Septembrī bibliotekārs devās uz skolu, vadīja nodarbības klasēs. Klašu grupas, pirms oktobra aizliegumiem, apmeklēja bibliotēku klātienē. Klātienes nodarbību cikli un pasākumi netika nerealizēti. Līdz ar stingrākiem ierobežojumiem pasākumi notika tikai Zoom platformā. Lai arī tiešsaistes platformas dod iespēju uzturēt kontaktu ar lasītāju, tomēr šim komunikācijas veidam ir

savi mīnusi, īpaši darbā ar bērniem. Nav iespējama raita saruna, nav redzama bērnu reakcija, ķermeņa valoda. Darbs ar bērniem ir savstarpēja mijiedarbība, kuru realizēt traucē attālinātā komunikācija. Ir arī ieguvumi- ģeogrāfiskā lokācija vai ierobežots apmeklētāju skaits nav šķērslis, vienā nodarbībā vienlaicīgi var piedalīties vairākas apmeklētāju grupas.

Tomēr pastāv bažas, vai pēc pandēmijas nebūs zaudēts būtisks apmeklētāju skaits, kuriem būs zudis ieradums informāciju meklēt bibliotēkā, un grāmatu lasīšana aizstāta ar citām izklaidēm. Iespējams, ka paies būtisks laiks, kad bērni un jaunieši apjautīs, ka atkal drīkst bez ierobežojuma ienākt un uzskatīties bibliotēkā.

8. Novadpētniecība

Novadpētniecības darbs Ventspils bibliotēkā tiek organizēts atbilstoši Latvijas bibliotēku novadpētniecības darba vadlīnijām un vienotajiem darbības principiem, kas ietver kompleksu un vispusīgu Ventspils pilsētas un Ventspils novada dzīves dokumentēšanu un izpēti.

Galvenie Ventspils bibliotēkas novadpētniecības darba virzieni ir maksimāli pilnīga novadpētniecības krājuma veidošana, organizēšana un saglabāšana, novadpētniecības informācijas meklēšanas sistēmas veidošana, uzziņu sniegšana, pieejamības nodrošināšana, novadpētniecības krājuma un pakalpojumu popularizēšana, kā arī bibliotēkas vēstures izpēte un dokumentēšana. Bibliotēkas novadpētniecības sektorā tiek organizētas tikšanās ar Ventspils literātiem un vietējiem māksliniekiem, citi ar Ventspils pilsētu un novadu saistīti pasākumi.

Novadpētniecības darba prioritātes 2021.gadā bija Ventspilij nozīmīgu notikumu gadskārtu atceres un ar Ventspili un Ventspils saistīto literātu un mākslinieku jubilejas, tām veltīti pasākumi un izstādes, kā arī virtuālā satura radīšana.

2021.gadā atzīmējām vairākas valstī un Ventspilī nozīmīgu notikumu gadskārtas. Godinot 1991.gada janvāra barikāžu atceri, Galvenās bibliotēkas logos bija skatāma Ventspils fotogrāfa Jura Presņikova fotoizstāde "Reportāža no vēstures. Barikādēm – 30". Bibliotēkas veidota video intervija ar izstādes autoru, kurā viņš dalās savās atmiņās par barikāžu laiku, tika publicēta bibliotēkas mājaslapā, Youtube kontā un Facebook lapā.

2021.gada februārī 100 gadu jubileju svinēja Ventspils laikraksts "Ventas Balss". Atzīmējot šo notikumu, tika izveidots video- retrospektīvs ceļojums, kā laikraksts veidojies un attīstījies gadsimta garumā.

Oktobrī Galvenajā bibliotēkā tika atklāta Ventspils novada Užavā dzimušā tēlnieka Paula Jaunzema izstāde "Oniksa etīdes"- lielformāta fotogrāfijās iemūžināti P. Jaunzema tēlniecības darbi, kas atrodas daudzviet pasaulē. Fotogrāfiju izstādi papildināja mākslinieka apstrādāti oniksa akmeņi.

Godinot izcilā ventiņu izloksnes vārda meistara Kuraž Kriša (īstajā vārdā Kārlis Zvejnieks) piemiņu un literāro devumu, Ventspils bibliotēkas novadpētniecības sektors rakstnieka 100 gadu jubilejā cēla gaismā vienu no saviem dārgumiem – autora dāvinātu audiokaseti "Lustīg dzīv'shen", kurā Kuraž Krišs ierunājies darbus no savas grāmatas "Ventiņ pus" un iedziedājis ventiņu ziņģes un dziesmas. Bibliotēka digitalizēja audiokasetes fragmentus un, papildinot šo materiālu ar Kuraž Kriša fotogrāfijām un ilustrācijām no grāmatas "Ventiņ pus", izveidoja autora jubilejai veltītu video, ko publicēja tīmekļa vietnē un sociālajos tīklos. Video sasniedza 25 409 Facebook lietotājus, kļūstot par visskatīto ierakstu Ventspils bibliotēkas Facebook lapā 2021.gadā. Kuraž Kriša jubilejai īpašu raidījumu veidoja arī LR1 raidījums Kultūras rondo, kurā piedalījās bibliotēkas Bibliogrāfijas un informācijas nodaļas vadītājs K. Lithens. Virtuālu sveicienu Ventspils bibliotēka veltīja māksliniecei Mārītei Klušai jubilejā.

Turpinot 2014. gadā aizsākto tradīciju, sagaidot Pilsētas svētkus, Ventspils bibliotēka organizēja literāro darbu konkursu "Es mīlu Ventspili". Tajā par uzvarētāju tika atzīta Inga Pozdejeva ar darbu "Nezinātniski fantastisks stāsts". Tradicionālajos Grāmatu svētkos Rātslaukumā tika sumināti gan literārā konkursa laureāti, gan Ventspils autori, kuru grāmatas izdotas pēdējā gada laikā.

• **Novadpētniecības krājums:**

- komplektēšana, ietverto materiālu veidi

Būtiska novadpētniecības krājuma daļa ir grāmatas par Ventspils pilsētu un novadu, vietējo autoru izdevumi. Kopumā tās ir 808 grāmatas.

Novadpētniecības krājumā ir 74 tematiskās mapes, kurās tiek apkopotas uzziņas par Ventspili un Ventspils novadu. Tās tiek regulāri papildinātas un pārskatītas, tai skaitā apvienojot līdzīga satura mapes.

Novadpētniecības krājumu veido arī Ventspilī un novadā izdotie preses izdevumi; Latvijas periodiskie izdevumi, kas izdoti laika periodā no 1822. līdz 1940.gadam (digitalizēti CD formātā); audiovizuālie materiāli CD un DVD formātā; digitālās kolekcijas; Alberta Freimaņa un Andra Kolberga dāvinātās grāmatu un periodisko izdevumu kolekcijas; disputu kluba "Autogrāfs" viesu grāmatas; Ventspils pilsētas domes sabiedrisko apspriežu materiāli, Ventspils pilsētas attīstības plāni; Tūrisma informācijas centra materiāli u.c.

Novadpētniecības elektroniskā datubāze 2021.gadā papildināta ar 823 ierakstiem no laikrakstiem „Ventas Balss”, „Ventspilnieks.lv”, citiem periodiskajiem izdevumiem un grāmatām. Kopumā uz 2021.gada 31.decembri novadpētniecības datubāzē bija 36 469 ieraksti.

- krājuma organizācija un glabāšana

Novadpētniecības krājums – grāmatas, novadpētniecības tematiskās mapes u.c. materiāli - ir pieejams Galvenās bibliotēkas novadpētniecības sektorā. Daļa no novadpētniecības materiāliem pieejami arī internetā (digitālā kolekcija par "Ventspils zivju konservu kombināta vēsturi" u.c. virtuālās izstādes Ventspils bibliotēkas tīmekļa vietnē). Kā atšķirības zīme novadpētniecības sektora grāmatām plaukta indeksā tiek izmantots apzīmējums "N" un oranžas krāsas uzlīmes.

- digitalizācija, digitālie resursi un to veidošana

Tā kā 2021. gadā pandēmijas dēļ noteiktie ierobežojumi ietekmēja bibliotēkas darbu un liela daļa klātienē iecerētu pasākumu nevarēja notikt, vairāk tika strādāts ar satura veidošanu digitālajās platformās (video par notikumu gadskārtām, par Ventspils literātu un mākslinieku jubilejām).

Digitālajās platformās bibliotēka publicē gan foto galerijas, gan video materiālus.

Ventspils bibliotēkas tīmekļa vietnē publicēti bibliotēkas organizēto literāro konkursu darbi un konferenču "Ventspils paralēle" materiāli.

2021.gada sākumā Ventspils tīmekļa vietnē sadaļā "Novadpētniecība" tika publicēta virtuālā kolekcija - 70 fotogrāfijas "Ventspils zivju konservu kombināts", ko bibliotēka vāca, apkopoja un digitalizēja, iesaistoties LNB projektā "Industriālais mantojums".

Ventspils bibliotēka ir digitalizējusi laikraksta "Ventas Balss" numurus no 2008.gada.

- krājuma kvalitātes, aktualitātes, attīstības novērtējums

Novadpētniecības sektora krājums tiek regulāri pārskatīts un papildināts. 2021.gadā krājums papildināts ar 10 jauniznākušām Ventspils autoru grāmatām – gan dzejas, gan prozas izdevumiem, gan nozaru literatūru.

- izmantojums

2021.gadā tika pieprasītas uzziņas par Ventspils pilsētas Balvas un Lielās balvas saņēmējiem visā balvas pastāvēšanas vēsturē, lībiešu ansambļa "Kāndla" 50 gadu vēsturi, Ventspils akmens tēlniecības simpozijos radītajiem darbiem u.c. Apmeklētāji bieži interesējas par novada pagastu vēsturi un kultūrvēsturiskiem objektiem, kā arī literātiem, māksliniekiem un citiem ievērojamiem ļaudīm. Pieprasīti ir arī materiāli par Ventspils rūpniecības uzņēmumiem.

2021.gadā izmantoti 207 novadpētniecības krājuma eksemplāri.

• **Novadpētniecības darba popularizēšana:**

Ventspils bibliotēkas tīmekļa vietnē "Novadpētniecība" tiek atspoguļots bibliotēkas darbs novadpētniecības jomā. Šajā sadaļā skatāmi video materiāli par Ventspils bibliotēkas vēsturi, publicēti Ventspilij veltītā literāro darbu konkursā iesniegtie darbi no 2014. līdz 2021.gadam, kā arī atrodama cita informācija, kas saistīta ar novadpētniecību. Aktuālā informācija tiek publicēta sociālajos tīklos.

2021.gadā Galvenajā bibliotēkā bija skatāma Jura Presņikova fotoizstāde "Reportāža no vēstures. Barikādēm 30", tēlnieka Paula Jaunzema jubilejas izstāde "Oniksa eņides", pēdējā gada laikā Ventspils autoru izdoto grāmatu izstāde, kā arī citas grāmatu izstādes, kas bija veltītas Ventspils novada literātu jubilejām. Galvenās bibliotēkas novadpētniecības sektorā sadarbībā ar Zviedrijas vēstniecību Latvijā bija aplūkojama zviedru fotogrāfa Dāvida Holmerta fotogrāfiju izstāde „Pāri Baltijas jūrai: 1944 – 1945”.

• **Sadarbība novadpētniecības jomā:**

Ventspils bibliotēkas partneri novadpētniecības jomā ir Ventspils muzejs, tostarp tā struktūrvienība Herberta Dorbes memoriālais muzejs "Senču putekļi", Ventspils valsts zonālais arhīvs, privātpersonas un kolekcionāri.

• **Jauninājumi novadpētniecības darbā:**

2021. gadā tika strādāts pie virtuālā satura radīšanas un tā publicēšanas bibliotēkas tīmekļa vietnē un sociālajos tīklos. Izveidoti video materiāli, veltīti laikraksta "Ventas Balss" 100 gadu jubilejai, 1991.gada janvāra barikāžu atcerei, Kuraž Kriša 100 gadu jubilejai u.c.

• **Novadpētniecības darba problēmas un to risinājumi:**

Novadpētniecības materiāli tiek uzglabāti un kārtoti tematiskajās mapēs. Viens no galvenajiem uzdevumiem, ir novadpētniecības materiālu digitalizācija. Problēma ir, ka daudzu materiālu, piemēram, laikrakstu publikāciju kopiju attālinātas pieejamības nodrošināšanu ierobežo autortiesību regulējums.

Ierobežotas ir arī tehniskās iespējas attiecībā uz materiālu attālinātās pieejamības nodrošināšanu - risinājums ir jaunas bibliotēkas mājaslapas izveide, kurā novadpētniecības sadaļā tematiskajos šķirķļos tiktu publicēti digitalizētie materiāli, kurus neaizsargā autortiesības.

Viens no galvenajiem uzdevumiem ir novadpētniecības materiālu digitalizācijas stratēģijas izstrāde, definējot, kuri materiāli būtu digitalizējami primāri. Viena no prioritātēm - gatavojoties jaunā Gāliņciema Sabiedriskā centra atvēršanai, fotogrāfiju u.c materiālu par Gāliņciema bibliotēkas un Gāliņciema vēsturi digitalizācija, kolekciju veidošana.

Ventspils bibliotēkas Bibliogrāfijas un informācijas nodaļā 2021.gadā notika darbinieku maiņa. Lai jaunie darbinieki nodrošinātu novadpētniecības darba pēctecību un būtu informēti par aktualitātēm novadpētniecības darbā, plānota viņu dalība Novadpētniecības konferencē un pieredzes apmaiņa citās bibliotēkās.

• **Galvenie secinājumi pārskata periodā, nākotnes prognozes, vajadzības:**

Secinājumi:

- Nepieciešams veikt novadpētniecības materiālu digitalizāciju, definējot primāri digitalizējamus materiālus;
- Pielāgojoties pandēmijas apstākļiem un ierobežojumiem, 2021.gadā nevarēja klātienē organizēt daudzus iecerētos pasākumus, tāpēc tika aktīvāk strādāts pie virtuālā satura radīšanas un publicēšanas internetā;
- Novadpētniecības kolekciju veidošanā bibliotēkai bijusi veiksmīga sadarbība ar iedzīvotājiem, uzņēmumiem, valsts un pašvaldības institūcijām.

Nākotnes prognozes:

- Gatavojoties Gāliņciema Sabiedriskā centra atvēršanai, par galveno prioritāti novadpētniecības darbā 2022.gadā izvirzīta Gāliņciema bibliotēkas un Gāliņciema vēstures pētīšana;
- Tiks veikta novadpētniecības tematisko mapju materiālu digitalizācija prioritārā secībā;
- Tiks turpināta jauna digitālā satura radīšana un publicēšana internetā.

Vajadzības:

- Plašāka sadarbība ar iedzīvotājiem un dažādām institūcijām novadpētniecības materiālu vākšanā;
- Iemaņu un prasmju uzlabošana digitālā satura radīšanā.

9. Projekti

Tabula "Projektu apkopojums"

Projekta nosaukums	Finansētājs	Finansējuma apjoms	Projekta apraksts (t. sk. īstenošanas laika periods, rezultāti, īss kopsavilkums)	Atbalstīts/ neatbalstīts
Lasāmpietura Pārventā. Pietura vecākiem	VKKF	360.00	01.09.2021.-31.12.2021. Tikšanās ar BJVŽ grāmatu autoriem- Ē.Berziņu, L.Vinogradovu, K.Ulbergu	
Grāmatas ceļš	VKKF	320.00	01.03.2022.- 30.04.2022. Tikšanās ar grāmatu autoriem. Mērķauditorija- jaunāko klašu skolēni	
Zini, ko tu zini	British Council pārstāvniecība Latvijā un "Baltic Independent Media Project"	2240.00	04.02.2021.-04.03.2021. Projekta mērķis ir rosināt dažāda vecuma cilvēkus, dalīties savos uzskatos par ikdienas informācijas telpu un mediju lietošanas paradumiem un mācīt atšķirt viltus ziņas un patiesu informāciju.	
Europe Direct Ventspils	Eiropas Komisija	23467	Europe Direct Ventspils centra uzturēšana un darbība	

2021. gadā tika realizēti 2019. un 2020. gadā nerealizētie vai daļēji realizētie un uz 2021.gadu pārceltie Valsts Kultūrkapitāla atbalstītie projekti.

Lielākā daļa projektu- tikšanās ar autoriem- tika īstenoti tiešsaistē. Tā kā pasākumi tiek saglabāti ierakstā un ir pieejami Ventspils bibliotēkas Facebook lapā un Ventspils bibliotēkas YouTube kanālā, tos var noskatīties vairākkārt, vai sev ērtā laikā, līdz ar aptverot plašu interesentu loku. Tomēr tikšanās ar grāmatu autoriem klātienē ir personīgāka un veido emocionālāku gaisotni, radot nepastarpinātu saiti starp autoru un lasītāju, tiešu domu apmaiņu.

10. Publicitāte

- **Bibliotēkas tēla veidošana, publicitāte, sabiedrības informēšana par bibliotēkas funkcijām, pakalpojumiem:**

Ventspils bibliotēka publicitāti veido saskaņā ar Ventspils pilsētas domes dokumentu "Publisko attiecību nodrošināšanas kārtība Ventspils pašvaldībā", kas nosaka kārtību, kādā tiek sagatavota un izplatīta plašsaziņas līdzekļiem sniedzamā informācija. Divas reizes gadā pilsētas domes Mārketinga nodaļā tiek iesniegti "Komunikāciju plāns sabiedrības informēšanai par Ventspils bibliotēkas darbību". Plānā iekļautas īstenojamās nozīmīgākās aktivitātes un pasākumi, komunikācijas mērķi, forma un kanāli.

Bibliotēkas tēla veidošanā būtiskākie ir aspekti, kas veicina bibliotēkas apmeklējumu, izsniegumu un reģistrēto lietotāju piesaisti. Komunikācijā bibliotēka popularizē savu krājumu, pakalpojumus un organizētos pasākumus.

Nozīmīgākie komunikācijas kanāli ir bibliotēkas tīmekļa vietne <http://biblioteka.ventspils.lv/> sociālie tīkli, pašvaldības portāls ventspils.lv, vietējais laikraksts "Ventas Balss", Kurzemes Televīzija, Ventspils informatīvais izdevums, bibliotēku portāls bibliotekariem.lv. Šiem masu plašsaziņas līdzekļiem tiek nosūtītas preses relīzes par visām aktualitātēm - bibliotēkas pakalpojumiem, īstenojamiem projektiem, pasākumiem un izstādēm.

Informācija par Ventspils bibliotēkā un tās struktūrvienībās plānotajiem pasākumiem tiek publicēta bibliotēkas tīmekļa vietnē biblioteka.ventspils.lv kalendāra sadaļā un sociālajā tīklā Facebook. Informācija par bibliotēkas pasākumiem un izstādēm tiek nosūtīta publicēšanai Ventspils valstspilsētas pašvaldības domes Pilsētas mārketinga nodaļas veidotajā pilsētas pasākumu kalendārā, kas katru nedēļu tiek izsūtīts masu plašsaziņas līdzekļiem - attiecīgi informācija tiek pārpublicēta Ventspils pašvaldības portāla ventspils.lv kalendārā, laikrakstā "Ventas Balss", portāla ventasbalss.lv kalendārā, Ventspils informatīvajā izdevumā un par lielākajiem pasākumiem – arī "Tūrisma Avīzē", kas tiek izdota ik mēnesi no maija līdz oktobrim.

• **Bibliotēkas informācija tīmeklī**

Visa aktuālā informācija tiek publicēta Ventspils bibliotēkas tīmekļa vietnē biblioteka.ventspils.lv un sociālajos tīklos Facebook, Instagram, Twitter un Draugiem.lv.

Facebook sekotāju skaits 2021.gadā pieaudzis par 230, sasniedzot kopējo sekotāju skaitu - 2220. Pieaugums bija arī sociālajā tīklā Instagram - par 145 sekotājiem vairāk, sasniedzot kopējo skaitu 1414. Nedaudz samazinājies sekotāju skaits sociālajos tīklos Twitter un Draugiem.lv - attiecīgi par 2 un 14 sekotājiem mazāk. Twitter 2021.gada beigās bija 1442 sekotāju, Draugiem.lv - 675.

Atsevišķām Ventspils bibliotēkas struktūrvienībām izveidoti savi konti sociālajā tīklā Instagram. Pārventas bibliotēkai šajā kontā ir 410, Ventspils Augstskolas bibliotēkai - 726, bet Sabiedrības Gāliņciema bibliotēkai - 487 sekotāju.

Lai vairāk piesaistītu bērnu un jauniešu auditoriju, plānots uzsākt komunikāciju šīs auditorijas iecienītajā sociālajā tīklā "TikTok".

Vietnē „Youtube” tiek publicēti bibliotēkas veidotie video - grāmatu jaunumu apskati, 2021.gadā izveidoti un publicēti 11 jauno grāmatu apskati, 8 "Bērnu, jauniešu un vecāku žūrijas" grāmatu apskati.

Bibliotēkas veidotais pieprasītākais mēneša grāmatu tops regulāri, reizi mēnesī tiek ievietots bibliotēkas tīmekļa vietnē un sociālo tīklu profilos.

• **Veiksmīgākie bibliotēku popularizējošie pasākumi**

2021.gadā Ventspils bibliotēkā organizēti vairāk nekā 300 pasākumi, tajā skaitā 183 bērnu auditorijai. Pasākumos piedalījušies turpat 12 000 apmeklētāju. Organizētas 24 mākslas - gleznu un foto izstādes, turpat 90 grāmatu izstādes un notika 3 koncerti.

Viens no veiksmīgākajiem bibliotēku popularizējošajiem pasākumiem neapšaubāmi ir ikgadējie Grāmatu svētki, kas norisinās Pilsētas svētku laikā augustā Rātslaukumā. Ventspils bibliotēkas struktūrvienības Grāmatu svētkos iepazīstināja ar saviem pakalpojumiem, iesaistot apmeklētājus radošajās darbnīcās un citās aktivitātēs. Tika sveikti Ventspils autori, kuriem pēdējā gada laikā iznākušas grāmatas, un literārā konkursa "Es mīlu Ventspili" uzvarētāja Inga Pozdejeva.

Sabiedrības interesi raisa ziņas par jaunā Gāliņciema sabiedriskā centra, kurā lielākas telpas iegūs Gāliņciema bibliotēka, būvniecības gaitu un pakalpojumiem, kurus piedāvās jaunā bibliotēka.

Veiksmīgākie pasākumi:

- Lasīšanas veicināšanas programmas “Grāmatu starts. Pūcīšu skola” nodarbības;
- Lasīšanas veicināšanas programmas “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija” pasākumi;
- Psihologes D.Zandes, Montesori pedagoģes Z.Baltgales un uztura speciālistes I.Luterer lekcijas vecākiem pašvaldības īstenotajā programmā “Ventspils – mazulim draudzīga pilsēta”;
- Tikšanās ar grāmatu autoriem Valsts Kultūrkapitāla fonda finansētajos projektos;
- “Meklējot Ezeriņu”. Tikšanās tiešsaistē ar rakstnieku Andri Akmentiņu;
- Kultūras žurnālistes Liegas Piešņas vadītais tiešsaistes seminārs “Ko un kāpēc lasīt”;
- Pasaku rīti “Bērni, uzklausaties nu, stāstīšu jums pasaku!” tiešsaistē.

• **Ar publicitātes darbu saistītās problēmas un to risinājumi:**

Sniedzot informāciju, lai vēstījums sasniegtu adresātu, ir jāpārziņ un jāņem vērā mērķgrupu intereses, mediju lietošanas paradumi un komunikācijas kanāli. Svarīga ir informācijas izplatīšana tradicionālajos medijos – laikrakstos, televīzijā, radio, bibliotēkas tīmekļa vietnē.

Pieaugot sociālo mediju lomai, ir būtiski pilnveidot un uzlabot saturu un tā pasniegšanas formu sociālajos tīklos, izvērtējot, kurā no tīkliem publicējama informācija, lai tā sasniegtu pēc iespējas plašāku mērķauditoriju.

Sociālo tīklu lietotāji aktīvāk patērē audiovizuālu saturu, tāpēc informācija- grāmatu jaunumu apskati, grāmatu topi, intervijas u.c.- jāsniedz video formātā.

11. Sadarbības tīkla raksturojums

Ventspils bibliotēka ir pašvaldības kultūras, izglītības, informācijas iestāde un sabiedriskās saskarsmes centrs. Bibliotēkas darbību finansē pašvaldība saskaņā ar Ventspils pilsētas pašvaldības budžetu. Saskaņā ar sadarbības līgumu Ventspils bibliotēka Reģiona galvenās bibliotēkas funkciju nodrošināšanai saņem Ventspils novada pašvaldības finansējumu. Iestādes publicitātes nodrošināšanai bibliotēka sadarbojas ar Domes Pilsētas mārketinga nodaļu un Tūrisma informācijas centru. Pilsētas mārketinga nodaļai bibliotēka gatavo ikdienas preses monitoringu, kurā iekļauti raksti par Ventspili, pašvaldību, iestādēm, uzņēmumiem, ar Ventspili saistītām personālijām, notikumiem un aktualitātēm. Tūrisma informācijas centram bibliotēka sniedz informāciju ievietošanai tūrisma avīzē par bibliotēkas pasākumiem un pakalpojumiem.

Īstenojot projektu “Daudzfunkcionālais pakalpojumu centrs Gāliņciemā”, Ventspils bibliotēka sadarbojas ar pašvaldības SIA “Nekustamā īpašuma pārvalde”.

Veidojot pasākumus “Piekdienas vakara pastaiga” un “Pilsētas svētki”, bibliotēkas partneris ir Ventspils Kultūras centrs, savukārt PIKC “Ventspils Mūzikas vidusskola” audzēkņi koncertē Pārventas bibliotēkā.

Neskatoties uz sarežģīto situāciju, ievērojot noteikumus un prasības, arī 2021.gadā turpinājās bibliotēkas sadarbība ar Izglītības pārvaldi- gan ar pirmsskolas izglītības iestādēm, gan ar vispārizglītojošām skolām. Laikā, kad nebija ar Covid 19 saistītie ierobežojumi, Bērnu bibliotēka un Pārventas bibliotēka pirmsskolas bērnu un skolēnu grupām apmeklēt tematiskus pasākumus bibliotēkā. Aktīvi bibliotēkas sadarbojās ar skolām, īstenojot lasīšanas veicināšanas programmas “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija” gan skolās, gan Zoom platformā,

Tika organizētas vairākas apmācības skolēniem datubāzu un kataloga izmantošanā. Ar Covid 19 izplatību noteiktie ierobežojumi, veiksmīgo sadarbību uz laiku lika pārtraukt.

Organizējot pasākumus sadarbībā ar pirmsskolas izglītības iestādēm un pamatskolām, tiek īstenotas LNB Bērnu literatūras centra lasīšanas veicināšanas programmas “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija”, “Skaļās lasīšanas sacensība”, bet sadarbībā ar LNB Atbalsta biedrību- programma

pirmsskolas vecuma bērniem “Grāmatu starts”, kuras ietvaros jaunie lasītāji apmeklēja Pūcīšu skolas nodarbības un iepazīstas ar bibliotēku un tās pakalpojumiem Bērnu un Pārventas bibliotēkās.

Turpinājās sadarbība ar Ventspils Kanisterapijas komandu, organizējot nodarbības Bērnu bibliotēkā pirmsskolas un sākumskolas vecuma bērniem.

“Skaļās lasīšanas sacensības” Ventspils pilsētas un Ventspils novada skolās koordinē Pārventas bibliotēkas vecākā bibliotekāre V. Ozola. 2021.gadā sacensībās piedalījās 7 Ventspils un Ventspils novada skolas. Ventspils reģiona uzvarētājs tika noskaidrots virtuāli. Žūrija lēma, ka Nacionālajā finālā Ventspils reģionu pārstāvēs Zūru pamatskolas skolniece Gabriela Žerdeva.

Ventspils bibliotēka vairākus gadus sadarbojas ar atbalsta centru ģimenēm un bērniem ar īpašām vajadzībām “Cimdiņš”, organizējot radošas tehnoloģiju darbnīcas. Mūzikas bibliotēkas 2 gadu jubilejas pasākuma īpašie viesi bija “Cimdiņa” jaunieši.

Sadarbībā ar Ventspils Sporta pārvaldi, Eiropas sporta nedēļas ietvaros Galvenajā bibliotēkā viesojās ielu vingrotājs, veselīga dzīvesveida piekritējs, mūziķis un grāmatas autors K.Zlidnis. Pasākums notika gan klātienē, gan bija skatāms Ventspils bibliotēkas Facebook kontā.

Sadarbībā ar Ventspils Digitālo centru tika organizētas bibliotēkas speciālistu mācības tiešsaistē.

Eiropas komisijas finansētā projekta “Europe Direct Ventspils” realizācijas gaitā, organizējot dažādus seminārus un citus pasākumus uzņēmējiem, Ventspils bibliotēka sadarbojās ar Ventspils Biznesa atbalsta centru, Ventspils Augsto Tehnoloģiju parku, PIKC “Ventspils Tehnikums”, Zaļo un viedo tehnoloģiju klāsteris.

Lai iepazītos ar kolēģu darbu, Ventspils bibliotēkas speciālisti apmeklēja Ogres un Ulbrokas bibliotēkas.

Ik gadu Ventspils bibliotēka organizē lasītāju aptauju. Lai izzinātu lasītāju vajadzības, bibliotēka lūdz atbildēt uz jautājumiem par bibliotēkas pakalpojumiem, attieksmi pret klientiem u.c. ar bibliotēkas darbu saistītiem jautājumiem. Regulāri jautājumi par bibliotēkas darbu un tā vērtējumu tiek iekļauti Tīrgus un sabiedriskās domas pētījumu centra SKDS veiktajās pilsētas domes pasūtītajās Ventspils iedzīvotāju aptaujās.

Lai informētu par bibliotēkas projektiem, jaunām idejām, bibliotēkas darbību, tiek gatavota informācija, ar kuru var iepazīties Ventspils pilsētas domes komisijas un deputāti.

Pilsētas svētku programmā bibliotēka organizēja Grāmatu svētkus, kuros iesaistījās visas Ventspils bibliotēkas struktūrvienības, prezentējot svētku apmeklētājiem savus pakalpojumus.

Pārstāvot bibliotēku intereses, lai plānošanas dokumentos tiktu iekļauta bibliotēku infrastruktūras un pakalpojumu attīstība, bibliotēka iesaistījās plānošanas dokumenta “Ventspils novada attīstības programma 2020.-2026. gadam” izstrādē.

12. Metodiskais un konsultatīvais darbs

- **Situācijas apraksts, kopaina, metodiskā un konsultatīvā darba prioritātes pārskata periodā**

Administratīvi teritoriālās reformas (ATR) izmaiņas pagaidām Ventspils novadu neskāra, jo VARAM piedāvātais modelis – apvienot pilsētu un novadu – netika pieņemts. Ventspils pilsēta ieguva valstspilsētas statusu, abu pašvaldību sastāvs un robežas palika iepriekšējās. Jaunums bija Ventspils valstspilsētas un Ventspils novada kopīgās attīstības plānošanas dokumentu izstrāde, kurā kultūras nozares darba grupā iesaistījās arī Ventspils bibliotēka. Reģiona galvenās bibliotēkas funkciju veikšanu ATR neietekmēja. Ventspils RGB joprojām koordinē un pārrauga bibliotekāro darbu un sniedz konsultatīvu palīdzību darbā ar BIS Skolu ALISE 13 novada pašvaldības bibliotēkām, pilsētas 11 un novada 4 skolu bibliotēkām.

Metodiskā un konsultatīvā darba prioritātes 2021. gadā bija bibliotekāru profesionālās pilnveides, pieredzes apmaiņas un konsultācijas bibliotekāro pakalpojumu nodrošināšanai Covid-19 un ar to

saistīto ierobežojumu apstākļos. Tika turpināta bibliotekāru prasmju uzlabošana tiešsaistes rīku izmantošanā.

Gada sākumā Ventspils RGB speciālists pārstāvēja bibliotēku intereses novada pašvaldības darba grupu sanāksmēs dokumenta “Ventspils novada attīstības programma 2020.-2026. gadam” izstrādē, lai plānošanas dokumentos nodrošinātu bibliotēku infrastruktūras un pakalpojumu attīstību.

Pandēmijas apstākļos maz tika apsektas bibliotēkas. Galvenokārt tika nodrošināta SBA kārtā pieprasīto izdevumu un Rotējošā fonda ceļojošo grāmatu kopu piegāde. 2021. gadā Ventspils novada domes līdzfinansējuma ietvaros (~1220 EUR) Rotējošajam fondam tika iepirkti 67 nozaru literatūras izdevumi.

2021. gada rudenī RGB realizēja VKKF iesniegtā un atbalstītā projekta “Rakstnieks lauku bibliotēkā / Lasītprieks!” aktivitātes. Zaļajā režīmā Puzes bibliotēkā ar Eviju Gulbi tikās Puzes pamatskolas 1.-3. klašu skolēni. Ances pamatskolā viesojās Inese Zandere. Ugāles vidusskolas 1. klases audzēkņus uzrunāja Laura Vinogradova. Piltenes kultūras namā ar pieaugušajiem lasītājiem sarunājās Māris Bērziņš. Gada nogalē tika organizēta tikšanās ar novada rakstnieku Jāni Valku Ventspils bibliotēkā.

Ik mēnesi Ventspils bibliotēkas reģionālā darba speciālists apkopoja aktuālo informāciju par izstādēm un pasākumiem novada bibliotēkās, kas pēc tam tiek ievietota Ventspils bibliotēkas mājaslapā: <http://biblioteka.ventspils.lv/novada-bibliotekas/zinas/>. Paralēli šī informācija tiek nosūtīta novada pašvaldībai, lai būtu pieejama arī novada mājaslapā <http://www.ventspilsnovads.lv/ct-menu-item-527> un novada domes informatīvajā bezmaksas izdevumā “Ventspils Novadnieks”.

- **Reģiona galvenās bibliotēkas sniegtais metodiskais un konsultatīvais atbalsts, īstenotie profesionālās pilnveides un pieredzes apmaiņas pasākumi**

Metodiskais un konsultatīvais atbalsts pagastu un skolu bibliotēku darbiniekiem Covid-19 ietekmē vairāk sniegts attālināti – komunikācijā pa telefonu, e-pasta sarakstēs. E-pastā ir izveidotas 3 vēstkopas – pilsētas, novada un skolu bibliotēkām. Ātrākai saziņai izveidota arī novada bibliotekāru Whatsapp grupa.

Pateicoties LR Kultūras ministrijas atbalstītajam vērtīgo grāmatu iepirkumam Latvijas publiskajām bibliotēkām, arī 2021. gadā RGB speciālists kopā ar komplektēšanas un apstrādes nodaļas darbiniekiem iesaistījās grāmatu izvēlē un sadalījumā bibliotēkām. Saņemtās grāmatas tika marķētas ar speciālām uzlīmēm un e-kopkatalogā to bibliogrāfiskajiem aprakstiem pievienots lokālais atslēgvārds “Vērtīgo grāmatu iepirkums 2021”. Pēc grāmatu sadales tika nodrošināta grāmatu piegāde bibliotēkām, kā arī sagatavots vienots iepirkuma grāmatu izstāžu nosaukums. No Ventspils bibliotēkas saņemtajām grāmatām tika izveidotas divas ceļojošas izstādes, kas SBA kārtā nodotas filiālbibliotēkām – Pārventas un Ventspils Augstskolas bibliotēkām. Nākošajā gadā paredzēta šo kopu savstarpēja apmaiņa, kā arī rotācija pa novada bibliotēkām.

RGB nodrošināja arī LNB Bērnu žūrijas lasīšanas veicināšanas programmā saņemto grāmatu sadali un piegādi novada bibliotēkām.

2021. gadā RGB sniedza atbalstu prezentāciju sagatavošanā Jūrkalnes, Puzes un Ugāles bibliotēkām, lai dalītos darba pieredzē Latvijas Bibliotēku festivālā 2021 “Darīt neticamo!” un Latvijas pagastu bibliotekāru 6. kongresā “Pagasta bibliotēka – vieta kopienas attīstībai”.

Maijā un jūnijā reģionālā darba speciālists iesaistījās novada Piltenes bibliotēkas darbinieces – Latvijas Kultūras koledžas praktikantes prakses vadīšanā, nodrošinot praktikanta prasmju pilnveidi komplektēšanas, apstrādes un bibliotekārajā apkalpošanas darbā.

2021. gadu pilnā mērā var uzskatīt par tiešsaistes gadu. Visi semināri, sapulces, mācības notikušas vai nu Zoom vai Microsoft Team tiešsaistes platformās. Vienīgi vasarā, mazinoties pandēmijas ierobežojumiem, izdevās organizēt 2 klātienes pieredzes apmaiņas braucienus uz Ogres un Ulbrokas bibliotēkām un Tukuma novada bibliotēkām, kā arī izbraukuma semināru uz Jūrkalnes bibliotēku Ventspils novadā.

Gan Zoom platformā, gan klātienē organizētas mācības “RDA bibliogrāfisko aprakstu veidošana novadpētniecības datubāzē” 3 Ventspils Galvenās bibliotēkas darbiniekiem un 2 Ugāles pagasta bibliotēkas darbiniekiem.

Tabula “Profesionālās pilnveides un pieredzes apmaiņas pasākumi”

N.p.k.	Norises laiks	Norises vieta	Organizētājs(-i)	Pasākuma nosaukums, galvenās tēmas	Dalībnieku skaits	Stundu skaits
1.	15.01.	MTeam	VB	Seminārs: Atskaites, darbs pandēmijas ierobežojumos, novada rakstnieki: F.Dziesma, K.Zvejnieks	17	2
2.	28.01.	Zoom	VB	Seminārs: Reģiona bibliotēku, struktūrvienību prezentācijas par darbu 2020.	17	4
3.	25.02.	MTeam	VB	Seminārs: “Ventspils novada attīstības programmas 2020.-2026. gadam” apspriešana, priekšlikumi	16	2.5
4.	26.03	MTeam	VB	Seminārs: Aktualitātes, bibliotēku darba pieredze no apaļā galda diskusijām, radošums darbā ar bērniem un pieaugušiem, padomi saskarsmei ar cilvēkiem ar garīgiem	14	2
5.	23.-26.03.	Zoom	VB	Digitālās nedēļas pasākumi	14	6
6.	7.,12.,19., 26.04.	VB	VB	Mācības darbiniekiem “RDA bibliogrāfisko aprakstu veidošana novadpētniecības datubāzē”	5	8
7.	19.-24.04.	Zoom	VB	Bibliotēku nedēļas pasākumi	13	4
8.	6.05.	MTeam	VB	Seminārs: Aktualitātes, par Bibliotēku festivālu, gatavošanās LV pagastu bibliotekāru 6.kongresam	16	2
9.	27.05.	MTeam	VB	Seminārs: Aktualitātes, par LV pagastu bibliotekāru 6.kongresu	16	2
10.	01.07.	Jūrkalne	VB, Jūrkalnes b.	Izbraukuma seminārs Jūrkalnes bibliotēkā: mutvārdu vēstures liecības, pieredzes apmaiņa, novadpētniecība, Vējturu nams, Tautas nams, Rīvas upes loki	11	4
11.	26.08.	Tukuma novads	VB	Mācību/pieredzes apmaiņas brauciens: Tukuma novada Zemītes un Pūres bibliotēkas, Pūres šokolādes muzejs, Ķemeru parks un ūdenstornis	11	6
12.	30.09.	Ulbroka, Ogre	VB	Mācību/pieredzes apmaiņas brauciens: Pierīgas novada Ulbrokas bibliotēka, Ogres NB apmeklējums, Ogres pilsēta	8	4
13.	22.10.	Zoom	VB	Sapulce: Aktualitātes, darbs pandēmijas ierobežojumos	17	1.5
14.	28.10.	Zoom	VB	Seminārs: Aktualitātes, bibliotēku krājumu stāvoklis – salīdzināšana ar pašvaldības grāmatvedību	17	2
15.	11.11.	Zoom	VB	Seminārs Lāčplēša dienā: Lāčplēša tēls literatūrā, mākslā, kino, tradīcijās	17	2
16.	25.11	Zlēkas	Zlēku b.	Izbraukuma seminārs: Zlēku bibliotēkai 100, novadpētniecība, tikšanās ar rakstnieci D.Priedi	14	4

17.	8.12.	Zoom	VB	E.Pūliņa-Ciņa lekcija "Pozitīvu emociju vairošana pandēmijas laikā"	10	2
18.	23.12.	Zoom	VB	Ziemassvētku seminārs: aktualitātes, tradīcijas, sveiciens	17	2
19.	27.-29.12.	VB	VB	Individuālas mācības jaunam darbiniekam "RDA bibliogrāfisko aprakstu veidošana novadpētniecības datubāzē"	2	6

- **Metodiskais un konsultatīvais atbalsts izglītības iestāžu bibliotēkām**

14 skolu bibliotēkām pārsvarā tika sniegta palīdzība darbā ar BIS Skolu ALISE. RGB nodrošināja operatīvu skolu bibliotēku jaunieguvumu bibliogrāfisko apstrādi. Pārskata periodā izveidoti ap 200, rediģēti ap 340, importēti ap 244 MARC ierakstu, izveidoti un importēti ap 240 autoritatīvo ierakstu. Gada sākumā tika apkopoti un skolu bibliotēkām nosūtīti statistikas dati un sniegtas konsultācijas, lai aizpildītu Kultūras karti. Sakarā ar pandēmiju, attālinātajām mācībām un skolu bibliotekāru noslodzi, gada sākumā RGB speciālisti iesaistījās lasītāju pārreģistrācijā. Jaunā mācību gada sākumā RGB speciālisti palīdzēja skolu bibliotekāriem pārreģistrēt mācību grupas un labot lasītāju reģistrācijas datus.

Lielāks atbalsts sniegts Ventspils 1. ģimnāzijas skolas bibliotēkas jaunajam darbiniekam, gan pirms mācību gada sākuma vairākas reizes apmeklējot bibliotēku, gan sniedzot konsultācijas pa telefonu vai e-pastā. Gada nogalē sniegta palīdzība un rekomendācijas PIKC "Ventspils Tehnikums" bibliotēkai, lai atlasītu norakstāmās un nododamās grāmatas citām bibliotēkām. Sakarā ar darbinieku maiņu, uzsākta Ventspils 2. pamatskolas bibliotēkas darbinieces apmācība.

LNB lasīšanas veicināšanas programmā "Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija" 2021. gadā sadarbībā ar Valsts izglītības satura centru skolas, kuras piedalās projektā "Atbalsts izglītojamo individuālo kompetenču attīstībai", saņēma pilnu grāmatu kolekciju bērnu un jauniešu grupām. Grāmatu kolekcijas saņēma 6 pilsētas un 2 novada skolu bibliotēkas. Ventspils RGB nodrošināja gan šo grāmatu, plakātu un grāmatzīmju sadali un piegādi bibliotēkām, gan dokumentu (vienošanās dokumenti, nodošanas-pieņemšanas akti) sagatavošanu un apriti starp LNB, izglītības pārvaldēm un bibliotēkām.

Sadarbībā ar Ventspils 2. vidusskolu 2021. gada nogalē uzsākts jauns pakalpojums. No bibliotēkas krājuma tika atlasītas skolas mācību procesam neatbilstošas daiļliteratūras grāmatas krievu valodā. Tās SBA kārtā tika nodotas četrām novada bibliotēkām, kurās ir krievu valodā lasoši lasītāji. Pirmajā reizē tie bija D. Doncovas romāni. Divās novada bibliotēkās – Tārgalē un Usmā – tās visas ir jau izsniegtas lasītājiem. Nākošajā gadā paredzēta šo grāmatu apmaiņa starp bibliotēkām, kā arī tiks atlasīta citu grāmatu kopa.

- **Sadarbība ar citām iestādēm**

Aizvadītajā gadā RGB aktīvi sadarbojās ar novada pašvaldību – Ventspils novada attīstības programmas izstrādē, informācijas aprītē par darbu Covid-19 pandēmijas apstākļos, novada bibliotēku budžetu plānošanā. Ar novada pašvaldības grāmatvedību gada sākumā un rudenī tika veikta novada publisko un skolu bibliotēku krājuma stāvokļa salīdzināšana.

Sadarbība ar LNB Bibliotēku attīstības centru tika popularizēta novada pagastu bibliotēku darba pieredze Latvijas Bibliotēku festivālā 2021 "Darīt neticamo!" un Latvijas pagastu bibliotekāru 6. kongresā "Pagasta bibliotēka – vieta kopienas attīstībai".

Lai nodrošinātu projekta "Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija" aktivitāšu veiksmīgu norisi, RGB sadarbojas ar LNB Bērnu literatūras centru.

BIS "Alise": jautājumos sadarbojamies ar SIA "Tieto Latvia" speciālistiem.

- **Metodiskā un konsultatīvā darba problēmas un to risinājumi, profesionālās pilnveides vajadzības**

Pandēmijas ierobežojumi, pieaugusi noslodze attālinātajā mācību procesā, samazinātās bibliotēkara slodzes, ietekmējusi komunikāciju un informācijas apriti ar skolu bibliotēkām, jo pietrūkst atgriezeniskās saites. To veidojot, jāorganizē arī skolu bibliotēkāju tikšanās Zoom vidē.

Novada bibliotekāri valsts ārkārtējas situācijas laikā daudz un sekmīgi piedalījušies citu institūciju organizētajos tiešsaistes pasākumos, bet paši tos nav organizējuši. Tāpēc jāpilnveido darbinieku prasmes un jāiedrošina organizēt un vadīt lasīšanas veicināšanas pasākumus tiešsaistes platformās.

Sagatavoja
Vija Baško
Ventspils bibliotēkas direktores vietniece